

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Kunsthøgskolen i Oslo
Pb 6853, St. Olavs plass
0130 Oslo

Deres ref

Vår ref
22/4193

Dato
22. desember 2022

Tildelingsbrev 2023 til Kunsthøgskolen i Oslo

På bakgrunn av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2023, jf. Innst. 12 S (2022–2023) og Prop. 1 S (2022–2023), sender Kunnskapsdepartementet (KD) med dette tildelingsbrev til Kunsthøgskolen i Oslo (KHiO). Tildelingsbrevet er KDs årlige styringsdokument. Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger blir formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev i løpet av 2023.

Tildelingsbrevet og eventuelle supplerende tildelingsbrev skal publiseres på virksomhetens nettsider så snart de er mottatt, jf. [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#), pkt. 2.3.2.

Tildelingsbrevet for 2023 består av følgende deler:

1	Regjeringens prioriteringer og forventninger	2
2	Mål.....	4
3	Tildeling 2023	7
4	Andre forutsetninger og krav.....	10
5	Rapportering og resultatoppfølging.....	13

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for eierskap i
høyere utdanning og
forskning

Saksbehandler
Linda J. Elmrhari

1 Regjeringens prioriteringer og forventninger

Kunnskap og kompetanse er avgjørende for omstillingsevne og konkurransekraft. Forskning og høyere utdanning er sentralt for å realisere regjeringens satsinger. Regjeringen mener at vi fortsatt skal investere mye i forskning og høyere utdanning. Samtidig blir det økonomiske handlingsrommet i statsbudsjettene mindre i årene som kommer. Regjeringen må derfor finne rom for å prioritere viktige forsknings- og høyere utdannings-satsinger innenfor gjeldende budsjettammer fremover.

Det er fastsatt nye sektormål for universiteter og høyskoler, det er inngått utviklingsavtaler med de statlige universitetene og høyskolene og regjeringen har lagt frem *Langtidsplan forskning og høyere utdanning 2023–2032* med tre overordnede mål og seks tematiske prioriteringer. Regjeringen forventer at universitetene og høyskolene ut fra egenart og profil følger opp målene og de tematiske prioriteringene og bidrar til å dekke kunnskaps- og kompetansebehovene i samfunnet.

Regjeringens tillitsreform har som mål å gi mer velferd og bedre tjenester til innbyggerne gjennom å la de ansatte få større innflytelse over oppgaveløsingen. Det er en reform som skal utvikles nedenfra og opp i systemet. Regjeringen vil at universitetene og høyskolene skal få mer frihet og tillit til å gjøre egne prioriteringer innenfor de gjeldende rammevilkårene. Tillitsreformen er blant annet viktig i arbeidet med ny universitets- og høyskolelov, forenkling av finansieringssystemet, vurdering av akkrediteringskriterier for å bli universitet og vektlegging av utviklingsavtalene som styringsverktøy.

Det er store udekkede arbeidskraft- og kompetansebehov i arbeidslivet, og det er grunn til å tro at utfordringen vil bli enda større fremover. Andelen av befolkningen som er i arbeidsliv alder blir redusert etter hvert som befolkningen blir eldre og ungdomskullet blir mindre. Det kan også bli vanskeligere å rekruttere arbeidskraft fra utlandet. Universitetene og høyskolene skal dimensjonere studietilbudene sine i tråd med samfunnets behov. Det er derfor viktig å prioritere utdanninger som både er etterspurt fra studentene og som er i tråd med arbeidslivets behov. Regjeringen forventer at universiteter og høyskoler viderefører samarbeidet med fylkeskommunene og andre relevante aktører for å styrke det desentraliserte tilbudet og møte regionale kompetansebehov. Universiteter og høyskoler skal prioritere livslang læring og fleksible og desentraliserte tilbud slik at utdanning og kompetanseheving blir tilgjengelig og uavhengig av bosted og livssituasjon.

Profesjonsutdanningene er sentrale for utøvelsen av velferdsstatens tjenester. Regjeringen satser på gode velferdstjenester nært folk. Da er det viktig at profesjonsutdanningene har tett kobling til praksisfeltet, har høy kvalitet og tilbys i hele landet. Regjeringen forventer at universiteter og høyskoler samarbeider godt med kommuner over hele landet for å øke kapasiteten og styrke kvaliteten i praksis for helse- og sosialfagsstudenter, i tråd med avtalen mellom regjeringen og KS. Flere kvalifiserte lærere i skolen er viktig for barn og unges læring, mestring og trivsel. Universitetene og høyskolene har et stort ansvar for å øke rekruttering på utdanninger der de ikke innfrir kandidatmåltallene.

Regjeringen er opptatt av å ha et forskningssystem i god balanse og vil vurdere endringer i forskningssystemet for at ulike virkemidler og aktører kan bidra til å nå de forskningspolitiske målsettingene enda bedre enn i dag. Regjeringen tar sikte på å legge frem en stortingsmelding om dette og i denne forbindelse skal Forskningsrådets roller og funksjoner i det norske forskningssystemet gås gjennom. Denne gjennomgangen vil være et viktig kunnskapsgrunnlag for stortingsmeldingen.

Regjeringen vil styrke verdiskapingen gjennom økt kommersiell anvendelse av forskning slik at resultater fra offentlig finansiert forskning kommer hele samfunnet til nytte. For å ivareta kommersialiseringsarbeidet har mange UH-institusjoner knyttet til seg Technology Transfer Offices (TTOer) som de eier sammen med bl.a. helseforetak og forskningsinstitutter. Ordningen med lokale prosjektmidler til TTOene gjennom Forskningsrådprogrammet FORNY2020 erstattes i 2023 med en søkbar ordning rettet mot eierne av TTOene, dvs. UH-institusjoner, forskningsinstitutter og helseforetak. Målet med endringen er å løfte arbeidet med kommersialisering ved å bedre tilrettelegge finansiering av den tidlige fasen av teknologioverføringsprosessen, den såkalte «TTO-funksjonen». Det forutsettes at institusjonene bidrar med egne midler til dette arbeidet.

Internasjonalisering er en forutsetning for kvalitet i norsk forskning og høyere utdanning. Samarbeid med internasjonale kunnskapsmiljøer har positive ringvirkninger på kvaliteten i norske fagmiljøer, samtidig som det bidrar til å gi unge mennesker verdifull kompetanse om de komplekse utfordringene verden står overfor. Regjeringen forventer at virksomhetene bidrar til økt deltakelse i EUs programmer for utdanning, forskning og innovasjon og aktiv deltakelse i samarbeidet om politikk og rammebetingelser gjennom Det europeiske forskningsområdet og Det europeiske utdanningsområdet. Regjeringen forventer også at virksomhetene bidrar til å styrke samarbeidet med strategisk viktige land utenfor Europa.

Universiteter og høyskoler har et samfunnsansvar for å formidle fagkunnskap til studentene, til offentlig sektor og til næringsliv i det norske samfunnet. Institusjonene forventes i større grad å ta aktiv del i samfunnslivet gjennom tettere og flere relasjoner til offentlig sektor, næringslivet og eksterne parter generelt. En avgjørende forutsetning for at forskningsbasert kunnskap kan tas i bruk i samfunnet, er at det er bred tillit til den, jf. NOU 2022: 2 Akademisk ytringsfrihet — God ytringskultur må bygges nedenfra, hver dag.

Regelverksforståelse og forvaltningskompetanse hos universitetene og høyskolene er avgjørende for at regelverket skal fungere etter sin hensikt og for at institusjonene skal kunne forvalte handlingsrommet i regelverket på en god måte. Departementet forventer at institusjonene arbeider systematisk med å sikre god regelverkskompetanse og forvaltning ved institusjonen. KD vil legge fram en lovproposisjon med forslag til ny universitets- og høyskolelov i 2023. Målet er en klar og tydelig lov som balanserer hensynet til institusjonenes autonomi og faglige frihet og behovet for å sikre sentrale rettigheter for studentene.

Den nye språkloven ble gjeldende fra 1. januar 2022 og skal sikre bruk av norsk språk på alle områder i samfunnet. Utdanningssektoren er en nøkkelsektor, og universitets- og høyskoleloven slår fast at universitetene og høyskolene har et ansvar for å vedlikeholde og videreutvikle norsk som fagspråk. Kunnskapsdepartementet forventer at institusjonene arbeider systematisk og strukturert med dette.

Regjeringen vil redusere midlertidigheten i universitets- og høyskolesektoren. Etter en jevn reduksjon de siste årene, ligger midlertidigheten i 2021 på omtrent samme nivå som 2020. Regjeringen har som mål at i denne regjeringsperioden skal midlertidigheten ned på nivå med arbeidslivet for øvrig. Regjeringen forventer at universitetene og høyskolene reduserer andelen midlertidige stillinger. I arbeidet med ny universitets- og høyskolelov vurderer regjeringen flere innstramminger i reglene om midlertidig ansettelser.

Levekårsundersøkelsen for 2021 blant studenter i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning viser at andelen studenter som vurderer egen helse som god, har blitt betydelig redusert siden 2010, og at særlig unge heltidsstudenter sliter med psykiske plager og ensomhet. Universitetene og høyskolene har ansvaret for studentenes læringsmiljø og forventes å samarbeide med studentsamskipnadene og legge forholdene til rette for et godt studiemiljø og god studentvelferd.

KD har nytt målbilde fra 2023. De tre overordnede målene for kunnskapssektoren er:

- Kunnskap legger grunnlag for demokrati, velferd, omstilling og bærekraft
- Samfunnet og arbeidslivet har tilgang på relevant kompetanse
- Kunnskapssektoren utjevner sosiale og geografiske forskjeller

De tre hovedmålene beskriver samfunnsoppdraget til KD og blir utdypet gjennom åtte undermål som er beskrevet i kap. 1 Hovedinnledning i [Prop. 1 S \(2022-2023\)](#) for Kunnskapsdepartementet.

Virksomhetene spiller en viktig rolle for å nå målene. Det er viktig med godt samspill mellom Kunnskapsdepartementets underliggende virksomheter slik at alle bidrar til hverandres måloppnåelse.

2 Mål

2.1 Om målstrukturen

Kunnskapsdepartementet har etter dialog med sektoren fastsatt nye sektormål som gjelder fra 2023 for statlige universiteter og høyskoler og private høyskoler som mottar statstilskudd. Sektormålene samsvarer godt med de overordnede målene i langtidsplanen, som gjelder all norsk forskning og høyere utdanning.

Fra og med 2023 fjerner departementet de nasjonale styringsparameterne for universiteter og høyskoler. Kunnskapsdepartementet vil gå gjennom bruken av kandidatmåltall og vurdere alternative virkemidler i arbeidet med stortingsmelding om profesjonsutdanningene. For 2023

gjelder kandidatmåltallene som fremgår av *Orientering om statsbudsjettet 2023 for universitet og høyskular etter vedtak i Stortinget 14. desember 2022*.

Departementet har utviklingsavtaler med differensierte mål og styringsparametere for hver av de statlige universitetene og høyskolene. Det har vært dialog om nye avtaler i 2022. Departementet har ikke utviklingsavtaler med de private høyskolene, men følger opp mål og resultater som del av tilskuddsforvaltningen.

Analyser av statistikk og undersøkelser som er nasjonalt tilgjengelig er en sentral kilde til styringsinformasjon. Departementet opprettholder kravene til innrapportering av data om resultater i høyere utdanning til Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) jf. Meld. St. 19 (2020–2021) Styring av statlige universiteter og høyskoler.

KD har i samarbeid med institusjonene definert samfunns- og effektmål for større bygge- og rehabiliteringsprosjekter i sektoren. Aktuelle institusjoner må ta hensyn til disse målene i planer og i styringen av virksomheten.

2.2 Sektormål og utviklingsavtaler

For 2023 gjelder følgende overordnede og langsiktige sektormål for universiteter og høyskoler:

1. Høy kvalitet i utdanning og forskning
2. Bærekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon
3. God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i hele landet

Målene og styringsparameterne i utviklingsavtalene beskriver den enkelte institusjonens strategiske prioriteringer for å bidra til at de nasjonale sektormålene og prioriteringene i langtidsplanen nås. Utviklingsavtalen er et verktøy i styringsdialogen, og skal bidra til å utvikle institusjonene og sektoren.

Utviklingsavtalene har som formål å bidra til høy kvalitet og en mangfoldig sektor gjennom tydelige institusjonsprofiler og god arbeidsdeling. Differensiert styring gjennom utviklingsavtalene skal tilrettelegge for at institusjonene kan ivareta sitt samfunnsoppdrag og svare på nasjonale, regionale og lokale behov.

Utviklingsavtalene er fastsatt i samhandling med den enkelte institusjon i tråd med rammeverket for utviklingsavtalene. Utviklingsavtalene reforhandles i utgangspunktet hvert fjerde år, men departementet åpner for eventuell revisjon av avtalene etter to år ved særlige behov.

2.3 Utviklingsavtale for KHiO - 2023 – 2026

Mål 1 – Utvikling av kvalitet i høyere kunstutdanning

KHiO vil utdanne morgendagens spesialiserte, selvstendige og reflekterte profesjonelle kunstnere og designere som preger kunst- og kulturlivet i Norge. Studentene skal få fordypningsmuligheter som henter perspektiv og impulser i spenningsfeltet mellom tradisjon og nyskaping. KHiOs egenart forplikter til å ta ansvar for at kjerneaktiviteter innen kunstnerisk utviklingsarbeid, utdanning og formidling skjer med og gjennom kunstnerisk praksis.

KHiOs fagmiljøer kommer i hovedsak fra profesjonsfeltet. KHiO vil at tett samspill mellom kunstnerisk utviklingsarbeid, utdanning og det kunstneriske arbeidslivet skal skape et helhetlig miljø. Samspillet med profesjonsfeltet er en forutsetning for en dynamisk og levende kunstutdanningsinstitusjon og for at det norske samfunnet skal få en kritisk masse av kunstnerisk kompetanse på høyt internasjonalt nivå.

Lærerrollen er sentral i utdanningen av morgendagens spesialiserte, selvstendige og reflekterte kandidater. Derfor vil KHiO videreutvikle utdanningsfaglig kompetanse, styrke etisk bevissthet og forsterke kollegial utdanningskultur i fagmiljøene. KHiO vil sikre kontinuerlig utvikling av utdanningskvalitet og relevans i studieprogrammene.

Styringsparametere:

1. Systematisere og styrke studiekvalitetsarbeidet og kvalitetskulturen
2. Styrke utdanningsfaglig kompetanse og utdanningskultur blant faglig ansatte i høyere kunstutdanning
3. Styrke koplingen mellom kunstnerisk utviklingsarbeid og utdanning
4. Utvikle et godt læringsmiljø som støtter opp under Kunsthøgskolens utdanningsambisjoner og som beriker studentenes totale studietilværelse

Mål 2 - Styrking av kvalitet i kunstnerisk utviklingsarbeid

KHiO vil være en nasjonalt ledende, selvstendig vitenskapelig høyskole innen fagområdet kunst. Mer enn 90 prosent av fagansatte ved KHiO er ansatt på bakgrunn av kunstnerisk kompetanse og disse utvikler fagområdet gjennom kunstnerisk utviklingsarbeid.

Kunsthøgskolen vil videreutvikle institusjonens kunstneriske utviklingsarbeid, doktorgradsprogrammet og koplingen mellom kunstnerisk utviklingsarbeid, høyere kunstutdanning og det kunstneriske arbeidslivet.

For å styrke kvalitet og kunnskapsutvikling i kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning vil Kunsthøgskolen videreutvikle og implementere standarder for kvalitet og forskningsintegritet innen kunstnerisk utviklingsarbeid, samt styrke dokumentasjon og deling av resultat av kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning.

KHiO vil ha en ressursfordeling som sikrer FoU-basert undervisning og som samtidig ivaretar behov for at lokaler og annen infrastruktur er tilpasset de kunstneriske og praksisnære behovene.

KHiO vil legge til rette for en karriereutvikling for fagansatte som er strukturelt sammenlignbar med mulighetene innen vitenskapelig forskning. For å styrke samhandlingen med det kunstneriske arbeidslivet og kunnskapsutviklingen i samfunnet, vil KHiO legge til rette for strategisk samarbeid med eksterne aktører.

Styringsparametere:

5. Utvikle dokumentasjon av resultat av kunstnerisk utviklingsarbeid
6. Øke kandidatproduksjon i doktorgradsutdanningen
7. Øke eksterne forskningsmidler
8. Etablere faste arenaer for deling av kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning mellom fagfeller
9. Styrke det strategiske samarbeidet med eksterne aktører og fagfelt

Mål 3 – Bærekraftig ressursforvaltning

KHiO skal sikre en bærekraftig økonomi, drift og organisering.

For at KHiO skal oppnå sine målsetninger innen utdanning, kunstnerisk utviklingsarbeid og formidling, vil KHiO gjøre klare prioriteringer som støtter opp under en langsiktig, helhetlig og bærekraftig forvaltning av både økonomiske, arealmessige og personalmessige ressurser.

KHiOs virksomhet skal kjennetegnes av en effektiv ressursutnyttelse og en økonomi som er i balanse.

Styringsparametere:

10. Ha et effektivt internkontrollsystem
11. Ha langsiktig økonomisk planlegging

3 Tildeling 2023

3.1 Tildeling over kap. 260, post 50

Stortinget har bevilget 40,6 mrd. kroner over kap. 260, post 50 til universiteter og statlige høyskoler. Det ligger til grunn en prisjustering på 3 pst. fra 2022 til 2023.

KD tildeler med dette **387 443 000** kroner til KHiO.

For en forklaring av endringene viser vi til *Orientering om statsbudsjettet 2023 for universitet og høyskular etter vedtak i Stortinget 14. desember 2022.*

3.1.1 Studieplasser i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2020

I 2023 er det begynt en utfasing av studieplassmidlene som ble tildelt i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2020. I 2023 gjelder det de ett- og toårige utdanningene.

Regjeringen legger til grunn fremover å trekke ut de øvrige midlene etter hvert som studentene tatt opp i 2020, 2021 og 2022 fullfører sine utdanninger.

Kunnskapsdepartementet vil understreke at dette ikke nødvendigvis innebærer å redusere aktiviteten ved de utdanningene som fikk utvidet kapasitet gjennom tildelingene for 2020–2022. Departementet legger til grunn at kapasiteten opprettholdes i utdanninger med vedvarende høy etterspørsel i arbeidsmarkedet. Departementet legger til grunn at kapasiteten særskilt opprettholdes i utdanninger innenfor helse- og sosialfag og teknologifag.

Regjeringen vurderer årlig behovene for kapasiteten i høyere utdanning ut fra den gjeldende situasjonen, og de endelige rammene for 2024 vil bli fastsatt i de ordinære budsjettprosessene.

3.1.2 Sykepleieropptaket

Institusjonene med sykepleierutdanning fikk for 2022 et pålegg om å øke kapasiteten i sykepleierutdanningene, jf. tildelingsbrevet for 2022 datert 21. desember 2021 og supplerende tildelingsbrev for 2022 datert 4. februar 2022. I ordinært tildelingsbrev ble aktuelle institusjoner innenfor uendret rammebevilgning bedt om å øke opptaket i sykepleierutdanningene med til sammen 200 plasser. I supplerende tildelingsbrev fikk aktuelle institusjoner økt tildeling for å øke kapasiteten i sykepleierutdanningen og videreutdanninger i sykepleie, tilsvarende 300 plasser.

Tabellen under viser den forventede økte kapasiteten for 2020 og 2022 for sykepleierutdanningene (både grunn- og videreutdanning). Den viser også utviklingen i opptakstallene i perioden 2018–2022 summert for alle utdanninger i sykepleiefag, hentet fra tabellen «opptakstall» i DBH med data innrapportert fra institusjonene per 15. oktober. Tallene er omregnet til bevilgningsfinansierte heltidsekvivalenter.

	Forventet økte plasser			Opptakstall, bevilgningsfinansierte heltidsekvivalenter					
	2020	2022	Sum	Endring fra året før					Sum endring
				2018	2019	2020	2021	2022	2018–2022
HiM	20	62	82	122	28	34	-29	9	42
HINN	15	14	29	298	24	9	4	-17	19
HiØ	0	53	53	296	-14	-53	75	62	71
HVL	35	44	79	804	135	-92	96	-47	91
LDH	45	10	55	347	14	38	6	-19	39
NTNU	70	29	99	842	-43	89	19	123	188
NU	27	35	62	550	-75	66	-38	-81	-128
OM	33	30	63	1073	-171	206	-124	-163	-252
UiA	0	79	79	345	-41	73	-27	41	45
UiS	55	40	95	412	35	34	-42	119	145
UiT	10	15	25	414	-30	4	21	-52	-57
USN	65	57	122	600	5	-11	11	77	80
VID	75	32	107	640	31	85	-24	-6	86

Kunnskapsdepartementet registrerer at opptaket ved sykepleierutdanningene i 2022 for de fleste institusjonene ikke er økt i tråd med forventningene. For flere institusjoner er avviket så stort at det synes svært tvilsomt at opptaket gir grunnlag for å møte forventningene til økt studiepoeng- og kandidatproduksjon. Departementet er kjent med at det er faktorer som ansettelsesprosesser, tilgangen på praksisplasser i tjenestene, implementering av nasjonale retningslinje for sykepleierutdanning fra 2020 og studentenes oppmøte som kan påvirke opptaket. Hensyntatt slike overgangsproblemer er det imidlertid avgjørende at resultatforventningene innfris og at forutsetningene for Stortingets bevilgning etterleves.

Departementet understreker at det vil bli aktuelt å flytte midler mellom institusjoner dersom opptaket og produksjonen i 2023 ikke gjenspeiler forventningene om utvidet kapasitet i sykepleierutdanningene. Departementet vil gi Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) i oppdrag å gjennomgå utviklingen i opptak, gjennomføring og kandidatproduksjon for sykepleier- og spesialsykepleierutdanningene. I dette arbeidet vil direktoratet også be om innspill fra utdanningsinstitusjonene for å kartlegge kapasitetsutfordringene for praksisplasser.

3.1.3 Studieplasser i forbindelse med krigen i Ukraina

I behandlingen av statsbudsjettet for 2023 er det vedtatt å redusere tildelingen av studieplasser ifm. krigen i Ukraina fra 1 000 til 500 plasser. Plassene er tildelt som fireårige i kategori D. Det innebærer at det ligger inne helårseffekt av 500 plasser i 2023 og at institusjonene er tildelt det samme beløpet i 2023 som i 2022. Kunnskapsdepartementet vil til Revidert nasjonalbudsjett 2023 vurdere å justere bevilgningen, begrenset oppad til et beløp tilsvarende 1 000 studieplasser. Departementet vil også vurdere omfordelinger i 2023 mellom institusjonene som vil bli håndtert gjennom eventuell justering av utbetalingen for tredje kvartal.

3.2 Tildeling over kap. 275, post 21

KD tildeler med dette **200 000** kroner til KHiO til utvikling og drift av partnerskap i lærerutdanningene. I statsbudsjettet for 2023 er tildelingen til partnerskapssamarbeid 65,8 mill. kroner totalt. Vi viser til ytterligere omtale i supplerende tildelingsbrev, datert 20. april 2022.

3.3 Utbetaling

KD utbetaler midlene over kap. 260, post 50 i tre rater, hhv. i januar, mai og september. Midlene over kap. 275, post 21 utbetales i én rate i januar.

3.4 Fullmakter

Stortinget har gitt virksomheten fullmakter som fornyes for ett år av gangen i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet. I tillegg har departementet delegert administrative fullmakter til virksomheten. En oversikt over delegerte fullmakter er vedlagt.

4 Andre forutsetninger og krav

4.1 Fellesføringer fra regjeringen

4.1.1 Lærlinger og studenter

Statlige virksomheter skal ha lærlinger tilknyttet seg. Virksomheter med mer enn 30 ansatte skal til enhver tid ha minst en lærling, og større virksomheter skal ha flere enn en lærling. Virksomheten skal også hvert år vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag og om antall lærlinger kan økes. Alle statlige virksomheter skal knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor. I tillegg ber vi om at virksomheten arbeider for å ta imot studenter i praksis i tråd med intensjonene i Meld. St. 16 (2020-2021) Utdanning for omstilling – økt arbeidslivsrelevans i høyere utdanning.

I årsrapporten for 2023 skal KHiO rapportere følgende: Antall lærlinger, og hvilke tiltak som er gjennomført for å øke antall lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag samt hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet. KHiO skal også rapportere på arbeidet med å ta imot studenter i praksis. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene, må redegjøre for årsaken til dette og for hva de har gjort for å oppfylle kravene.

4.1.2. Redusere konsulentbruken

Arbeidet med effektivisering utgjør en integrert del av den ordinære styringsdialogen mellom departement og virksomhet og følger de alminnelige prinsippene for styring i staten. KHiO skal arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes.

KHiO skal i årsrapporten for 2023 rapportere om konsulentbruken, under dette om iverksatte tiltak og konkrete resultater i arbeidet med å følge opp fellesføringen. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der en benytter konsulenter i særlig

grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere. Virksomheten skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av ev. kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2023 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester.

4.1.3. Virksomheter skal vurdere mulighetene for desentralisert arbeid og legge til rette for dette der det er formålstjenelig

KHiO skal vurdere muligheter for økt bruk av desentralisert arbeid, med det formål å oppnå mer desentralisering av statlige arbeidsplasser og styrke lokale fagmiljø, som kan gi distriktpolitisk gevinst. Dette vil være særskilt aktuelt i forbindelse med utlysning av stillinger, men kan også være aktuelt for allerede ansatte som ønsker dette. Slikt desentralisert arbeid bør fortrinnsvis kombineres med muligheten til å tilhøre et lokalt kontorfellesskap der det er tilgjengelig. Dersom økt bruk av desentralisert arbeid ikke lar seg gjennomføre i virksomheten, skal dette begrunnes særskilt. Eksempler på dette vil være dersom det medfører at virksomheten ikke kan levere godt på sine hovedoppgaver. KHiOs ledelse har ansvar for å legge rammene rundt hvordan økt bruk av desentralisert arbeid skal gjennomføres i sin virksomhet etter drøftelser med ansatte og deres organisasjoner. Dette må gjøres ut fra juridisk rammeverk, arbeidsfelt, oppgaver og kompetansebehov.

KHiO skal i årsrapporten redegjøre for sin vurdering av mulighetene for desentralisert arbeid, omfang og bruk av desentralisert arbeid i virksomheten og erfaringene med dette. Dersom virksomheten ikke har hatt økning i desentralisert arbeid eller dersom bruken har gått ned, skal det særskilt gjøres rede for årsakene til dette. Departementet skal sammenfatte rapportene fra sine virksomheter. Kommunal- og distriktsdepartementet skal på grunnlag av disse gjøre en samlet vurdering av erfaringer med slikt desentralisert arbeid i statlige virksomheter.

4.2 Andre krav

4.2.1 Sikkerhet og beredskap

[Styringsdokument](#) for arbeidet med sikkerhet og beredskap i KDs sektor skal ligge til grunn for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap, nasjonal sikkerhet, informasjonssikkerhet og personvern. Rapporteringskravene nedenfor gjenspeiler krav som stilles i styringsdokumentet.

Høyere utdannings- og forskningssektoren må ved inngåelse av samarbeid ta hensyn både til grunnleggende akademiske normer og verdier, og til nasjonale interesser, herunder sikkerhetsinteresser, jf. prinsippet om ansvarlig internasjonalt samarbeid. Sektoren er blant annet underlagt eksportkontrollregelverket og må påse at det ikke overføres kunnskap om varer og teknologi som omfattes av regelverket eller som er underlagt sanksjoner og restriktive tiltak.

Med hensyn til nasjonal sikkerhet skal virksomheten rapportere årlig på status for sikkerhetstilstanden til Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM). Gitt den gjeldende sikkerhetssituasjonen har departementet også behov for svar på noen spørsmål som gjelder nasjonal sikkerhet.

Med et skjerpet sikkerhetsbilde forutsettes det at KHiO holder seg oppdatert om trusselvurderinger fra nasjonale fagmyndigheter.

KHiO skal i årsrapporten for 2023 rapportere om følgende:

1. Har virksomheten kartlagt egne verdier og avhengigheter? Dersom verdivurderingen ikke er gjennomført, hvilke planer har KHiO for dette arbeidet?
2. Når reviderte KHiO sist sin ROS-analyse? Hvilke områder er identifisert som de med høyest risiko for virksomheten?
3. Beskriv de viktigste læringspunktene fra krise- og beredskapsøvelser som er gjennomført i 2023.
4. Redegjør for arbeidet med å utarbeide et styringssystem for sikkerhet, herunder hvordan dette samordnes med ledelsessystem for informasjonssikkerhet og virksomhetsstyringen for øvrig. (jf. styringsdokumentets kap 7).

4.2.2 Informasjonssikkerhet og personvern

Policy for informasjonssikkerhet og personvern skal ligge til grunn for KHiO sitt arbeid innen disse forvaltningsområdene. HK-dir har ansvaret for å følge opp etterlevelsen av policyen. I lys av det skjerpede trusselbildet internasjonalt og vår økende avhengighet av digital teknologi, forventer departementet at KHiO styrker sitt arbeid med å forebygge, oppdage og håndtere alvorlige IKT-sikkerhetshendelser og brudd på personopplysningssikkerheten. I den forbindelse er behovet for tilfredsstillende kontinuitets- og beredskapsplaner særlig viktig. KHiO skal følge opp de anbefalinger som HK-dir gir for arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern.

4.2.3 Lønns- og arbeidsvilkår

Riksrevisjonen har funnet flere brudd på forskrift om arbeidsvilkår i offentlige kontrakter. KD har en klar forventning om at alle statlige universiteter og høyskoler etterlever bestemmelsene i forskriften og at virksomhetene sikrer tilfredsstillende intern styring og kontroll på området. Riksrevisjonen har stor oppmerksomhet rundt det å forebygge «sosial dumping» og departementet har et overordnet ansvar for å sørge for at dette unngås ved institusjonene. KHiO skal i årsrapporten for 2023 redegjøre for oppfølgingen og dokumenterer egne vurderinger i arbeidet med å kontrollere lønns- og arbeidsvilkår.

4.2.4 Likestilling og mangfold

Det forventes at virksomhetene underlagt KD jobber systematisk med å sikre likestilling på alle nivåer i virksomheten. Det forventes også at virksomhetene jobber systematisk med hvordan man skal gjenspeile mangfoldet i befolkningen, og arbeider aktivt med tiltak for å rekruttere bredt og mangfoldig på alle nivåer i organisasjonen.

4.2.5 Avsetninger

F-05-20 Reglement for statlige universiteter og høyskolars oppbygging og anvendelse av ubrukte budsjettmidler (avsetninger) regulerer institusjonenes adgang til å utsette aktivitet og overføre ubenyttet bevilgning fra KD fra ett budsjettår til et annet.

KHiO skal i årsrapporten for 2023 kort omtale følgende:

- Årsakene til avsetningene
- Om størrelsen på avsetningene har påvirket måloppnåelsen

Videre skal følgende kommenteres i ledelseskomentarene til årsregnskapet:

- Størrelsen på avsetningene
- Hva avsetningene planlegges brukt til

Dette punktet ble ikke omtalt i tildelingsbrevet for 2022. Departementet ber KHiO om også å rapportere på disse punktene i årsrapporten for 2022.

4.2.6 Oppfølging av FNs bærekraftsmål

Våren 2022 ble *Meld. St. 40 (2020–2021) Mål med mening — Norges handlingsplan for å nå bærekraftsmålene innen 2030* behandlet av Stortinget. KD har et særlig ansvar for å følge opp bærekraftsmål 4 om god utdanning, men flere mål er relevante for kunnskapssektoren. Utdanning og forskning står sentralt i utviklingen av et mer bærekraftig og kunnskapsbasert samfunn. KHiO skal i årsrapporten for 2023 beskrive hvordan virksomheten bidrar til å nå bærekraftsmålene innen 2030 og gi en vurdering av eventuelle utfordringer og forslag til tiltak innen sitt ansvarsområde.

4.2.7 Klima og miljø

Norge skal kutte 55 prosent av sine klimagassutslipp innen 2030. Virksomhetene underlagt KD skal gjøre sin del og være ledende så langt det lar seg gjøre i dette arbeidet.

4.2.8 Campusutviklingsplaner og større byggeprosjekter

Universiteter og høyskoler skal ha campusutviklingsplaner som legger grunnlag for prioritering av oppgraderings- og byggeprosjekter. Flercampusinstitusjoner bør også ha en overordnet campusstrategi. Ordningen ble evaluert i 2022, og departementet kommer tilbake til oppfølgingen av evalueringen.

4.2.9 Opptak på bachelor i skuespillerfag og master i teater ved KHiO i 2023

KD forventer at det blir opptak på bachelor i skuespillerfag og master i teater også i 2023.

5 Rapportering og resultatoppfølging

5.1 Rapportering om resultater

Årsrapport for 2023 skal sendes til KD (postmottak@kd.dep.no) innen 15. mars 2024, med kopi til Riksrevisjonen og Database for statistikk om høgere utdanning (DBH) (dbh@hkdir.no).

Departementet gjør oppmerksom på at årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettside innen 1. mai, jf. [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#), pkt. 2.3.3.

Departementet minner også om at KHiO innen 15. mars 2023 skal sende årsrapport for 2022 til postmottak@kd.dep.no, med kopi til Riksrevisjonen og DBH. Nærmere krav til denne årsrapporten fremgår av dokumentet *Rapporteringskrav for årsrapport 2022* som var vedlagt fjorårets tildelingsbrev. Rapporteringskrav for årsrapport er også tilgjengelig på [HK-dirs nettsider](#).

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk, jf. [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#) og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ)s [Veiledningsnotat til årsrapport for statlige virksomheter](#).

KHiO skal rapportere data til DBH. Krav til datarapporteringen og fristene gjennom året finnes på [HK-dirs nettsider](#).

KHiO skal avlegge delårsregnskap og årsregnskap. Årsregnskapet og revisjonsberetningen skal publiseres på nettsidene sammen med årsrapporten. Departementet vil i egne brev angi hvilke frister og krav som gjelder for delårsregnskapene og årsregnskapet. Departementet viser til Finansdepartementets rundskriv R-11/2022 når det gjelder rapportering av regnskapsopplysninger til statsregnskapet for 2023.

5.2 Satsingsforslag for 2025

KHiO kan sende inn eventuelle satsingsforslag i tråd med vedlagt veiledning. Frist for innsendelse av satsingsforslag for 2025 er **1. november 2023**. Forslaget sendes til postmottak@kd.dep.no.

5.3 Styringsdialogen i 2023

Etatsstyringsmøtene skal være en strategisk dialog om institusjonens utvikling. Sentrale temaer i møtet er resultater, ambisjoner, strategiske prioriteringer og utfordringer.

Departementet inviterer med dette styret og institusjonens ledelse til etatsstyringsmøte i 2023. Etatsstyringsmøtet er berammet til **15. mai 2023 kl. 09.00-11.00**. Møtet vil finne sted i KDs lokaler i Kirkegata 18 i Oslo. Vi ber om at strategisk viktige saker sendes departementet senest en måned før etatsstyringsmøtet. Til hver innmeldt sak skal det gis bakgrunnsinformasjon på inntil en halv side. Departementet forventer at delegasjonen er bredt sammensatt.

KHiO får en skriftlig tilbakemelding fra departementet på bakgrunn av årsrapporten for 2022, tilstandsrapporten for høyere utdanning, resultatrapporteringen til DBH og dialogen i etatsstyringsmøtet.

Med hilsen

Maria Tagmatarchi Storeng (e.f.)
ekspedisjonssjef

Sander Tufte
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg

Vedlegg oppgitt nedenfor finnes på [Kunnskapsdepartementets nettside](#):

- Orientering om statsbudsjettet 2023 for universitet og høgskular etter vedtak i Stortinget 14. desember 2022
- Rapporteringskrav for årsrapport 2023
- Fullmakter 2023
- Veiledning til fremstilling av satsingsforslag for 2025
- Hovedtrekk i styringsdialogen for 2023

Kopi

Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse
Riksrevisjonen
Statsforvalteren i Oslo og Viken
Studentsamskipnaden SiO

Kunnskapsdepartementet

Vedlegg

Orientering om statsbudsjettet 2023 for universitet og høgskular

Etter vedtak i Stortinget 14. desember 2022.

Mål for universitet og høgskular, budsjett og endringar i løyving
og finansieringssystemet.

Orientering om statsbudsjettet 2023 for universitet og høgskular

Etter vedtak i Stortinget 14. desember 2022.

Mål for universitet og høgskular, budsjett og endringar i løyving og om finansieringssystemet.

Kortnamn for universiteta og høyskulane

Institusjon	Kortnamn
Ansgar høyskole	ATH
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	AHO
Barratt Due musikk institutt	BDM
Bergen Arkitekthøgskole	BAS
MF vitenskapelig høyskole	MF
Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning	DMMH
Fjellhaug Internasjonale Høgskole	FIH
Handelshøgskolen BI	BI
Høgskolen i Innlandet	HINN
Høgskolen i Molde, vitenskapelig høgskole i logistikk	HiM
Høgskolen i Østfold	HiØ
Høgskulen for grøn utvikling	HGUt
Høgskulen i Volda	HVO
Høgskulen på Vestlandet	HVL
Høyskolen for dansekunst	HFDK
Høyskolen for ledelse og teologi	HLT
Høyskolen Kristiania	HK
Kunsthøgskolen i Oslo	KHiO
Lovisenberg diakonale høyskole	LDH
NLA Høgskolen	NLA
Nord universitet	NU
Noregs handelshøgskole	NHH
Noregs idrettshøgskole	NIH
Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet	NMBU
Noregs musikkhøgskole	NMH
Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet	NTNU
OsloMet – storbyuniversitetet	OM
Samisk høyskole	SA
Steinerhøgskolen	STH
Universitetet i Agder	UiA
Universitetet i Bergen	UiB
Universitetet i Oslo	UiO
Universitetet i Stavanger	UiS
Universitetet i Sørøst-Noreg	USN
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet	UiT
VID vitenskapelige høyskole	VID

Innhald

1	Innleiing	7
2	Mål for universitet og høgskular	8
2.1	Om målstrukturen.....	8
2.2	Mål for 2023	8
2.3	Kandidatmåltal for 2023.....	10
2.4	Oppfølging frå departementet og hos institusjonane.....	12
3	Løyvingar til universitet og høgskular over Kunnskapsdepartementets budsjett i 2023.....	13
3.1	Vesentlege budsjettendringar i 2023 over Kunnskapsdepartementets budsjett kap. 260 Universitet og høgskular	13
3.2	Universitets- og høgskulebygg over budsjettet til Kommunal- og distriktsdepartementet	13
3.3	Tildeling per institusjon (kap. 260).....	14
3.3.1	Universitet og statlege høgskular (kap. 260, post 50).....	16
3.3.2	Private høgskular (kap. 260, post 70).....	18
3.4	Studieplassar	20
3.4.1	Nye studieplassar	20
3.4.2	Studieplasstildelingar som følge av krigen i Ukraina	20
3.4.3	Studieplassar frå Utdanningsløftet 2020.....	20
3.4.4	Kapasitet og opptak i sjukepleiarutdanningane	21
3.4.5	Vidareføring og opptrapping av tildelte studieplassar frå tidlegare år	22
4	Finansieringssystemet for universitet og høgskular	24
4.1	Rammefinansiering.....	24
4.1.1	Deltaking på indikatorar i den regelstyrte resultatbaserte utteljinga	24
4.2	Endring i regelstyrt resultatutteljing i 2023.....	26
4.3	Dataspesifikasjonar	28
4.3.1	Dataspesifikasjon for indikatorar med open budsjетtramme	28
4.3.2	Dataspesifikasjon for indikatorar med lukka budsjетtramme.....	31
4.4	Satsar	32
4.4.1	Finansieringskategoriane A-F	32
4.4.2	Satsar for studieplasstildelingar og for indikatorar med open budsjетtramme	32
4.4.3	Rammer for indikatorar med lukka budsjетtramme	33
4.5	Datagrunnlag for regelstyrt resultatbasert utteljing 2023.....	34
4.5.1	Datagrunnlag for indikatorar med open budsjетtramme.....	34
4.5.2	Datagrunnlag for indikatorar med lukka budsjетtramme	40
4.5.3	Rapportering av data for 2022 og resultatutteljing i budsjettet for 2024	42

1 Innleiing

Orientering om statsbudsjettet 2023 for universitet og høgskular gir informasjon om tildelingane til universitet og høgskular for 2023 over Kunnskapsdepartementets budsjettkapittel 260, jf. Innst. 12 S (2022–2023) og Prop. 1 S (2022–2023). Orienteringa skal saman med endeleg tildelingsbrev danne grunnlag for dei budsjett disponeringane styret for den enkelte institusjonen vedtek for 2023.

Orienteringa er delt inn i tre kapittel:

Mål for universitet og høgskular

- Kap. 2 viser dei overordna måla for sektoren som institusjonane skal legge til grunn. Kap. 2 viser også kandidatmåltal for utvalde utdanningar.

Budsjett og endringar i løyving

- Kap. 3.1 og 3.2 viser vesentlege budsjettendringar for universitet og høgskular.
- Kap. 3.3 viser endringar i løyvingane frå 2022 til 2023 per universitet og høgskule.
- Kap. 3.4 viser nye studieplassar og opptrapping av tildelingar til studieplassar frå tidlegare år.

Finansieringssystemet

- Kap. 4.1 beskriv finansieringssystemet i 2023 for universitet og høgskular.
- Kap. 4.2 beskriv endringa i den resultatbaserte utteljinga i 2023 for universitet og høgskular.
- Kap. 4.3, 4.4 og 4.5 beskriv dataspesifikasjonar, satsar og datagrunnlag for resultatbasert utteljing i 2023.

2 Mål for universitet og høgskular

Kunnskapsdepartementet bad i 2018 universiteta og høgskulane om synspunkt på målstrukturen og innspel til korleis den kan gjerast enklare og betre. Det blei gjort i lys av at departementet gradvis har inngått fleirårige utviklingsavtalar med dei statlege institusjonane. Departementet har hausta fleire erfaringar med utviklingsavtalar og ordninga er evaluert.

Som oppfølging av tiltak i Meld. St. 19 (2020–2021) *Styring av statlege universiteter og høyskoler* har Kunnskapsdepartementet forenkla målstrukturen for universitet og høgskular. Departementet styrer på overordna nasjonale sektormål, og vidareutvikler den dialogbaserte styringa med institusjonsvise mål og styringsparametrar og går bort frå nasjonale styringsparametrar. Utviklingsavtalane får med dette ein meir sentral plass i styringsdialogen.

2.1 Om målstrukturen

Kunnskapsdepartementet fastset overordna og langsiktige mål for universiteta og høgskulane som får løyving over Kunnskapsdepartementets budsjett. Måla for 2023 er fastsett etter innspel frå sektoren og for å reflektere dei aktuelle politiske hovudprioriteringane for universitet og høgskular. Måla er òg sett i samheng med måla i langtidsplanen for forskning og høgre utdanning som gjeld uavhengig av sektor.

Departementet har utviklingsavtaler med kvar av dei statlege universiteta og høgskulane. Departementet har vidareutvikla rammeverket for å utvikle og følge opp avtalane.¹

Utviklingsavtalane har som formål å bidra til høg kvalitet og ein mangfaldig sektor gjennom tydelege institusjonsprofilar og god arbeidsdeling. Avtalane inneheld differensierte mål og styringsparametrar som beskriv strategiske prioriteringar som den enkelte institusjonen har for å bidra til å nå dei nasjonale sektormåla. Utviklingsavtalane er eit verktøy i styringsdialogen og skal bidra til å utvikle institusjonane og sektoren.

Utviklingsavtalane inngår i tildelingsbrev til institusjonane. Departementet har ikkje utviklingsavtalar med dei private høgskulane, men følger opp mål og resultat som del av tilskotsforvaltninga.

Kunnskapsdepartementet har i samarbeid med institusjonane sett samfunns- og effektmål for større bygge- og rehabiliteringsprosjekt i sektoren. Aktuelle institusjonar må ta omsyn til desse måla i planar og i styringa av verksemda.

2.2 Mål for 2023

Kunnskapsdepartementet har fastsett tre overordna mål for høgare utdanning og forskning i Prop. 1 S (2022–2023) for Kunnskapsdepartementet. Universitet og høgskular som får løyving frå Kunnskapsdepartementet, skal bidra til å nå måla. Krav til rapportering til Database for statistikk om høgare utdanning (DBH) ligg på DBH-nettsidene til Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse (HK-dir).² For rapporteringskrav til årsrapporten viser vi til vedlegg til endeleg tildelings- og tilskotsbrev.

---

¹ <https://www.regjeringen.no/contentassets/ce7184cc34cb49e6b4c4bf7b4e09962b/vedlegg-rammeverk-for-utviklingsavtaler-2037558.pdf>

² <https://dbh.hkdir.no/frister-og-rapportering/rapporteringskrav>

For 2023 gjeld desse overordna og langsiktige måla:

- ***Mål 1: Høg kvalitet i utdanning og forskning***
- ***Mål 2: Berekraftig samfunnsutvikling, velferd og innovasjon***
- ***Mål 3: God tilgang til utdanning, forskning og kompetanse i heile landet***

Institusjonsvise mål og styringsparametra for kvar av dei statlege institusjonane vil inngå i endelige tildelingsbrev.

2.3 Kandidatmåltal for 2023

Departementet har kandidatmåltal for helse- og lærarutdanningane. Dette er utdanningar der det er særleg viktig at sektoren når måla for å møte behovet i samfunnet. Kunnskapsdepartementet regulerer derfor talet på kandidatar i desse utdanningane. Kandidatmåltala er eit minstekrav til talet på uteksaminerte kandidatar frå den enkelte institusjonen. Tabellen nedanfor viser kandidatmåltal for 2023 fordelt på utdanningar og institusjonar. Kunnskapsdepartementet vil gå gjennom bruken av kandidatmåltal og vurdere alternative verkemiddel i arbeidet med den komande stortingsmeldinga om profesjonsutdanningane.

Inst.	Helsefagutdanningane																Lærarutdanningane							
	ABIOK- utd.	Audiografutd.	Bioingeniørutd.	Teiknspråk og tolning	Ergoterapiutd.	Klinisk ernæringsfysiologi	Farmasiutd. BA	Farmasiutd. MA	Fysioterapiutd.	Jordmorutd.	Medisinutd.	Odontologiutd.	Psykologi prof. utd.	Radiografutd.	Sjuepleiarutd.	Tannteknikarutd.	Tannpleiarutd.	Vernepleiarutd.	Barnehagelærar- utd.	GLU 1-7	GLU 5-10	Integrert, 5 år	PPU og PPU-Y	Faglærarutd.
NU	26						21							368			36	124	97	72		110	41	
NMBU																					20	64		
NTNU	134	29	73	20	57			12	52	25	126		63	51	453		98		149	94	75	222		69
OM	120		50	28	51		41		134	34				34	492	20	173	331	151	102		205	88	128
UiA	25		20											211			35	113	65	43	28	139	20	
UiB						24		25			168	45	80				30					28	211	
UiO						32		55			200	62	112				20					109	293	
UiS	34								14					207			20	115	56	37	28	178	20	
USN	51								20				20	376		20	77	248	138	86		202	68	
UiT	50		20		20	12		25	33	20	97	32	39	24	289		12	64	138	67	63	50	132	25
HiM														87			54							
NIH																						38		
NMH																						24		
INN	26													184		24	65	137	71	47		63	43	

Mål

Inst.	Helsefagutdanningane																	Lærerutdanningane							
	ABIOK- utd.	Audiografutd.	Biingenierutd.	Teiknspråk og tolning	Ergoterapiutd.	Klinisk ernæringsfysiologi	Farmasiutd. BA	Farmasiutd. MA	Fysioterapiutd.	Jordmorutd.	Medisinutd.	Odontologiutd.	Psykologi prof.utd.	Radiografutd.	Sjukepleiarutd.	Tannteknikarutd.	Tannpleiarutd.	Vernepleiarutd.	Barnehagelærer-utd.	GLU 1-7	GLU 5-10	Integrert, 5 år	PPU og PPU-Y	Faglærerutd.	Yrkesfaglærer-utd.
HVL	65		39	20	30			68	35				25	463			98	256	186	137		276	48		
HVO																		83	43	29		72			
HiØ	22		22											117			61	94	47	32		103			
SA																		2	2	2					
KHiO																						13			
VID	52				30									383			138								
DMMH																		49							
LDH	66													191			12								
NLA																		77	62	47					
STH																		20							
Sum	671	29	224	68	188	68	62	117	287	148	591	139	294	154	3 821	20	106	931	1 787	1 134	791	338	2 345	353	197

2.4 Oppfølging frå departementet og hos institusjonane

Styringsdialogen mellom departementet og institusjonane består av desse hovudaktivitetane: tildelings- og tilskotsbrev frå departementet, årsrapport frå institusjonane, etatsstyringsmøte/dialog-/kontaktmøte og skriftleg tilbakemelding.

Ein analyse av resultatane i sektoren blir årleg lagt fram i tilstandsrapporten for høgare utdanning.

Årsrapportane, tilstandsrapporten og resultatrapporteringa til Database for høgare utdanning (DBH) utgjer hovudgrunnlaget for den vurderinga departementet gjer av kvar institusjon.

Vurderinga som er basert på utviklingsavtalene og eigenarten til institusjonen, ligg til grunn for styringsdialogen med kvar av dei statlege institusjonane i etatsstyringsmøta og i den årlege, skriftlege tilbakemeldinga. Departementet forventar at institusjonane set i verk tiltak for å følge opp tilbakemeldinga frå departementet.

Departementet vil framleis vurdere innretninga på etatsstyringsmøta på bakgrunn av blant anna erfaringane med møte annakvart år og utviklingsavtalar.

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanninga (NOKUT) har ansvar for akkreditering av og tilsyn med kvaliteten i høgare utdanning og fagskuleutdanning. NOKUT har ansvar for å føre kontroll med private høgskular som mottek statstilskot, og med samskipnadane. NOKUT har også ansvar for å føre kontroll med økonomiforvaltninga og arbeid med tryggleik- og beredskap innanfor høgare utdanning og forskning, dvs. universitet og høgskular, Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse (HK-dir), Kunnskapssektorens tenesteleverandør (Sikt), Norsk utanrikspolitisk institutt (NUPI), Noregs forskingsråd og Dei nasjonale forskningsetiske komiteane (FEK).

Stortinget har behandla eit forslag om å endre opplæringslova, universitets- og høgskulelova og fagskulelova. Det inneber at det ikkje lengre er lovfesta at godkjenning av utanlandsk utdanning skal gjerast av NOKUT. Departementet har bestemt at ansvaret for godkjenning av utanlandsk utdanning skal overførast til HK-dir frå januar 2023.

3 Løyvingar til universitet og høgskular over Kunnskapsdepartementets budsjett i 2023

Samla løyving for universitet og høgskular er 42,8 mrd. kroner i 2023, fordelte med 40,6 mrd. kroner til universitet og statlege høgskular på kap. 260, post 50 og 2,2 mrd. kroner til private høgskular på kap. 260, post 70.

3.1 Vesentlege budsjettendringar i 2023 over Kunnskapsdepartementets budsjett kap. 260 Universitet og høgskular

Nedanfor følger ei oversikt over vesentlege budsjettendringar over kap. 260 (post 50 og 70). Nærare oversyn over budsjettendringane for kvar institusjon følger under kap. 3.3.

	<i>(i 1 000 kroner)</i>
Opptopping av studieplassmidlar med opphavelig tildeling 2019–2022	329 220
Auka resultatbasert utteljing	207 825
Nye studieplassar medisin og nukleære fag	6 067
Inndekning for satsingar	-254 411
Endra reisevanar i staten	-192 925
Innføring av studieavgift for studentar utanfrå EØS/Sveits	-74 429
Auke som følge av prisjustering (3 pst.)	1 243 138

Regjeringa vil at studietilbod skal bli endå meir tilgjengelege for folk i heile landet, og foreslår å auke løyvinga til dei søknadsbaserte ordningane for desentralisert og fleksibel utdanning og studiesenter med 10 mill. kroner til 199,6 mill. kroner. Ordningane blir lyste ut gjennom HK-dir.

3.2 Universitets- og høgskulebygg over budsjettet til Kommunal- og distriktsdepartementet

Nedanfor er ei oversikt over midlar i 2023 til å prosjektere, rehabiliterer og oppføre bygg i universitets- og høgskulesektoren. Beløpa er i 2023-kroner og avrunda til nærmaste 1 000 kroner, jf. Prop. 1 S (2022–2023) for Kommunal- og distriktsdepartementet.

	<i>(i 1 000 kroner)</i>
Vidareføring av byggeprosjektet for livsvitenskapsbygget, UiO (kap. 530, post 33)	1 400 000
Utstyr og inventar til livsvitenskapsbygget, UiO (kap. 530, post 45)	50 000
Vidareføring av Vikingtidsmuseet, UiO (kap. 530, post 33)*	500 000
Utstyr og inventar for Vikingtidsmuseet, UiO (kap. 530, post 45)	25 000
Vidareføring av Blått bygg, Nord universitet (kap. 2445, post 33)**	238 000
Nybygg for helse- og sosialfag, NTNU (kap. 2445, post 34). Brukarfinansiert.	142 200
Prosjektering av ny campus i Trondheim, NTNU (kap. 530, post 30)	72 000
Prosjektering av utstyr og inventar for ny campus i Trondheim, NTNU (kap. 530, post 45)	1 000
Vidareføring av byggeprosjektet Ocean Space Centre, NTNU (kap. 530, post 33). Nærings- og fiskeridepartementet er oppdragsgivar.	600 000

Utstyr og inventar for Ocean Space Centre, NTNU (kap. 530, post 45). Nærings- og fiskeridepartementet er oppdragsgivar.	550 000
---	---------

* Eit arbeid er i gang for å berekne og kvalitetssikre kostnadsramma for eit revidert prosjekt, og regjeringa vil kome tilbake til Stortinget med forslag til ny kostnadsramme, jf. omtale i Prop. 115 S (2021–2022).

** I tillegg kjem ein auke på 20,6 mill. kroner til brukarutstyr til Blått bygg over kap. 260, post 50.

I tillegg kjem brukarfinansierte prosjekt som framleis er under prosjektering, og som kan bli starta opp i løpet av hausten 2022 eller i 2023. Prosjekt i reklamasjonsfase er ikkje med i denne oversikta.

3.3 Tildeling per institusjon (kap. 260)

Kap. 3.3.1 og kap. 3.3.2 gir nærare oversikt over endringar frå 2022 til 2023 i løyvinga for dei enkelte universiteta og statlege høgskulane over kap. 260, post 50 og for dei enkelte private høgskulane over kap. 260, post 70.

Tabellane med endra løyving per institusjon er bygde opp som følger:

- Utgangspunktet er *Saldert budsjett 2022* som er tildeling per institusjon i tildelingsbrev/tilskotsbrev i samband med statsbudsjettet for 2022.
- Kolonnen *Prisjustering* viser prisjusteringa av *Saldert budsjett 2022*. Satsen for prisjustering er 3,0 pst. som for andre 50- og 70-postar i statsbudsjettet for 2023.
- *Studieplassar 2019–2022* viser opptrapping av midlar til studieplassar tildelte i budsjetta frå 2019 til og med 2022. Sjå oversikt over studieplassane under punkt 3.4 Studieplassar.
- *Resultatbasert utteljing* viser endring i resultatbasert utteljing som følge av endring i institusjonane sine resultat på indikatorane med open og lukka budsjettamme. Kap. 4.5 gir oversikt over data som ligg til grunn for beløpa i desse kolonnane.
- *Inndekning satsingar* viser ein reduksjon i løyvinga på totalt 254,4 mill. kroner for å frigjere midlar til nye satsingar og omprioriteringar innanfor høgare utdannings- og forskingssektoren. Inndekninga er fordelt pro rata ut frå *Saldert budsjett 2022*. Ein del av inndekninga er fordelt berre på dei private høgskulane for at den samla reduksjonensaman med kutt, mellom anna for endra reisevanar i 2022 og 2023, er jamt fordelt i sektoren.
- *Endra reisevanar* viser reduksjon som følge av at regjeringa legg til grunn at reiseaktiviteten i staten truleg vil vere varig redusert frå nivået før covid-19-pandemien. Reduksjonen tilsvarar nominelt 13 pst. av reiseutgiftene til kvar institusjon i 2019.
- *Premiemodell pensjon* viser korreksjonar til den tiltenkt budsjettneøytrale endringa i 2022 som følge av omlegginga til ny premiemodell i Statens pensjonskasse. Endringa er summen av to korreksjonar. Den eine er vidareføring av kompensasjonen i revidert budsjett for 2022 for pårekelege reduserte eksterne inntekter som følge av reduserte pensjonskostnader, jf. supplerande tildelingsbrev datert 23. juni 2022. Den andre er ein korreksjon for at endringa i 2022 undervurderte kor mykje lågare kostnadane blei med den nye modellen, ved at anslaga etter den gamle modellen ikkje inkluderte lønsveksten gjennom året.
- *Studieavgift utanfrå EØS* viser ein reduksjon i løyvinga på 74,4 mill. kroner som følge av at universiteta og høgskulane skal krevje minst kostnadsdekkande studieavgift frå studentar utanfrå EØS/Sveits frå og med haustsemesteret 2023. Reduksjonen er basert på eit anslag

på auka inntekter frå studieavgift med utgangspunkt i at talet på internasjonale studentar utanfrå EØS går ned med 70 pst. Reduksjonen er fordelt med utgangspunkt i talet på registrerte studentar med statsborgarskap utanfrå EØS/Sveits. Sjå nærare omtale i Prop. 1 S (2022–2023) for Kunnskapsdepartementet.

- *Andre endringar* viser andre tiltak med verknad for enkelte institusjonar. Sjå forklaringane for den enkelte institusjonen nedanfor tabellen.
- *Rammeløyving 2023* er tildelinga per institusjon, og tilsvarar summen av *Saldert budsjett 2022* og endringane.

3.3.1 Universitet og statlege høgskular (kap. 260, post 50)

Oversikt over budsjettendringar per institusjon frå 2022 til 2023 i 1 000 kroner.

	Saldert budsjett 2022	Prisjustering	Studie-plassar 2019–2022	Resultat-basert utteljing	Inndekning satsingar	Endra reisevanar	Premie-modell pensjon	Studieavgift utanfrå EØS	Andre endringar	Rammeløyving 2023
NU	1 592 596	47 778	13 337	-2 081	-8 904	-9 401	-2 282	-2 300	82 400	1 711 143
NMBU	1 461 202	43 836	15 983	27 588	-8 170	-6 263	1 198	-2 932	984	1 533 426
NTNU	7 332 023	219 961	33 418	61 286	-40 993	-48 635	1 848	-11 913		7 546 995
OM	2 785 391	83 562	21 605	15 622	-15 573	-6 814	-1 995	-4 203		2 877 595
UiA	1 638 108	49 143	18 601	24 046	-9 159	-9 151	-944	-2 507		1 708 137
UiB	3 967 520	119 026	24 417	25 630	-22 182	-20 857	1 180	-6 559		4 088 175
UiO	6 049 116	181 473	23 187	-68 975	-33 820	-28 654	5 490	-12 799	984	6 116 002
UiS	1 847 940	55 438	16 731	-2 308	-10 332	-7 610	563	-7 545	-233	1 892 644
USN	2 107 810	63 234	23 425	-4 825	-11 785	-6 746	-1 726	-4 596		2 164 791
UiT	3 647 822	109 435	29 617	50 976	-20 395	-21 771	-214	-5 216	16 279	3 806 533
AHO	226 762	6 803	3 486	6 483	-1 268	-1 017	-296	-419		240 534
HiM	311 986	9 360	14 222	6 760	-1 744	-1 259	-389	-695	-13	338 228
NHH	580 794	17 424	4 182	22 965	-3 247	-2 261	498	-1 591		618 764
NIH	237 771	7 133	-985	4 385	-1 329	-791	57		10 000	256 241
NMH	315 287	9 459	-295	-5 237	-1 763	-1 080	-397	-427	-1 382	314 165
HiNN	1 356 228	40 687	13 342	-27 613	-7 583	-5 071	892	-1 500		1 369 382
HVL	2 222 426	66 673	13 682	9 077	-12 425	-10 356	-2 924	-1 453		2 284 700
HVO	416 965	12 509	5 168	6 035	-2 331	-1 768	-561	-455	-453	435 109
HiØ	781 731	23 452	14 565	-2 241	-4 371	-1 912	-694	-1 119	-30	809 381
KHiO	382 427	11 473	98	-2 620	-2 138	-537	-373	-348	-539	387 443
SA	99 343	2 980	492	-429	-555	-971	91	-50		100 901

Forklaringar på andre endringar for universitet og statlege høgskular

Nord universitet

Auke på 61,8 mill. kroner til studietilbod på Nesna overført frå kap. 272, post 52, jf. Innst. 450 S (2021–2022) og Prop. 115 S (2021–2022).

Auke på 20,6 mill. kroner til brukarutstyr til Blått bygg.

Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet

Auke på 984 000 kroner til 20 nye studieplassar i nukleære fag.

Universitetet i Oslo

Auke på 984 000 kroner til 20 nye studieplassar i nukleære fag.

Universitetet i Stavanger

Reduksjon på 146 000 kroner i samband med gevinstrealisering for prosjekt med støtte frå medfinansieringsordninga i Digitaliseringsdirektoratet.

Reduksjon på 87 000 kroner som følge av inngått avtale med Direktoratet for forvaltning og økonomistyring.

Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet

Auke på 4,1 mill. kroner til 30 nye studieplassar i medisin.

Auke til heilårseffekten på 12,2 mill. kroner i samband med overtaking av Nordland kunst- og filmhøgskule.

Høgskolen i Molde

Reduksjon på 13 000 kroner som følge av inngått avtale med Direktoratet for forvaltning og økonomistyring.

Noregs idrettshøgskole

Auke på 10 mill. kroner for å styrke rammeløyvinga.

Noregs musikkhøgskole

Reduksjon på 1,4 mill. kroner som følge av endringar i samarbeidsmodellen mellom Barratt Due musikk institutt og Noregs musikkhøgskole.

Høgskulen i Volda

Reduksjon på 453 000 kroner som følge av inngått avtale med Direktoratet for forvaltning og økonomistyring.

Høgskolen i Østfold

Reduksjon på 30 000 kroner som følge av inngått avtale med Direktoratet for forvaltning og økonomistyring.

Kunsthøgskolen i Oslo

Reduksjon på 539 000 kroner som følge av inngått avtale med Direktoratet for forvaltning og økonomistyring.

Budsjett 2023

3.3.2 Private høgskular (kap. 260, post 70)

Oversikt over budsjettendringar per institusjon frå 2022 til 2023 i 1 000 kroner.

	Saldert budsjett 2022	Prisjustering	Studieplassar 2019-2022	Resultatbasert utteljing	Inndekning satsingar	Studieavgift utanfrå EØS	Andre endringar	Rammeløyving 2023
BI	422 734	12 682	7 135	18 098	-6 991	-1 981		451 677
MF	120 203	3 606	3 494	-2 830	-1 988	-1 184		121 301
VID	470 482	14 114	11 466	8 423	-7 781	-806		495 898
ATH	32 150	965		-131	-532			32 452
BD	29 802	894			-493	-23	1 382	31 562
BAS	21 368	641		1 144	-353	-85		22 715
DMMH	148 956	4 469	492	5 388	-2 463	-34		156 808
FIH	16 883	507		238	-279	-528		16 821
HFDK	2 148	64			-36			2 176
HGUt	2 932	88		188	-48			3 160
HLT	19 439	583		-584	-321	-661		18 456
HK	325 001	9 750	7 628	36 402	-5 375	-50		373 356
LDH	137 831	4 135	3 099	-348	-2 280	-63		142 374
NLA	305 935	9 178	7 628	-2 285	-5 060	-279		315 117
STH	20 783	623		-402	-344	-108	-2 952	17 600

Forklaringar på andre endringar for private høgskular

Barratt Due musikk institutt

Auke på 1,4 mill. kroner som følge av endringar i samarbeidsmodellen mellom Barratt Due musikk institutt og Noregs musikkhøgskole.

Steinerhøyskolen

Steinerhøyskolen hadde i 2022 inkludert i rammetilskotet 3,8 mill. kroner for 40 studieplassar i det femte året av grunnskulelærerutdanninga. Steinerhøyskolen vil uteksaminere 20 kandidatar først frå og med 2024. Tilskotet er redusert med 3 mill. kroner i 2023. Gjenverande tilskot utgjer halvårseffekten av 20 studieplassar på det femte året og som blir trappa opp til heilårseffekt i 2024.

3.4 Studieplassar

3.4.1 Nye studieplassar

Stortinget har løyvd midlar til:

- 30 studieplassar i medisin ved UiT. Studieplassane er seksårige plassar i kategori A.
- 40 studieplassar i nukleære fag, 20 kvar til UiO og NMBU. Studieplassane er femårige plassar i kategori D.

3.4.2 Studieplasstildelingar som følge av krigen i Ukraina

I 2022 løyvde Stortinget midlar tilsvarande 1 000 studieplassar retta mot studentar som følge av krigen i Ukraina. Løyvinga er berekna som fireårige plassar i kategori D, ho er mellombels og skal fasast ut med normal studieprogresjon eller dersom plassane ikkje blir brukte, jf. Innst. 270 S (2021–2022) og Prop. 78 S (2021–2022).

I statsbudsjettet for 2023 er det vedteke å redusere løyvinga i 2023 frå 1 000 til 500 plassar. Det inneber at det for 2023 ligg inne ein heilårseffekt av 500 plassar berekna i kategori D. Kunnskapsdepartementet vil i samband med Revidert nasjonalbudsjett 2023 vurdere å justere løyvinga opp igjen inntil 1 000 plassar dersom talet på studentar blir høgare, og justere ned løyvinga dersom studieplassane ikkje blir brukte. Kunnskapsdepartementet vil vurdere omfordeling mellom institusjonane i 2023 basert på rapporteringa frå 15. november 2022, og eventuell omfordeling vil bli handtert gjennom eventuell justering av utbetalinga for tredje kvartal 2023.

3.4.3 Studieplassar i samband med Utdanningsløftet 2020

I 2020 løyvde Stortinget midlar tilsvarande 4 000 fleire studieplassar i høgare utdanning i samband med den høge arbeidsløysa under covid-19-pandemien (Utdanningsløftet). I budsjettforslaget for 2020 la regjeringa då til grunn at den samla kapasiteten i høgare utdanning skulle normaliserast i takt med konjunkturane. Løyvingane blei trappa opp i 2021 og 2022 for å vidareføre opptaket for desse plassane, unntatt for 300 studieplassar i juridiske og økonomisk-administrative fag som ikkje blei vidareførte i 2022. I statsbudsjettet for 2023 er det vedteke å ikkje trappe opp løyvingane for opptak av nye kull i 2023. Institusjonane får midlar til at kulla som blei tekne opp i 2020–2022 får gå ferdig studieløpa sine. Unntaket er at 80 studieplassar i medisin blir førte vidare med opptrapping, jf. tabellen *Vidare oppbygging som følge av studieplasstildelingar i perioden 2019 til og med Prop. 51 S (2021–2022)*.

Kunnskapsdepartementet understrekar at utfasing av midlar til studieplassar frå Utdanningsløftet ikkje nødvendigvis inneber å redusere aktiviteten ved dei utdanningane som fekk utvida kapasiteten gjennom desse tildelingane for 2020–22. Departementet legg til grunn at institusjonane opprettheld kapasitet i utdanningar med vedvarande høg etterspurnad i arbeidsmarkedet, og særleg at dei blir oppretthaldne i utdanningar innanfor helse- og sosialfag og teknologifag.

Følgande studieplassar blir trappa opp med heilårseffekt i 2023, slik at plassane er finansierte for tre kull:

- 4-årige studieplassar i sjukepleiarutdanning, andre helse- og sosialfagsutdanningar, barnehagelærarutdanning, andre lærarutdanningar og pedagogikk, juridiske og økonomisk-administrative fag, og MNT og teknologi

- 5-årig utdanning i musikkterapi, 5-årig utdanning i arkitektur eller design, studieplassar i farmasi profesjon, grunnskulelærer- og lektorutdanning, by- og regionplanlegging,
- 5,5-årige studieplassar i veterinærmedisin
- 6-årige studieplassar i profesjonsutdanning i psykologi

Studieplassar tildelte til korte utdanningar blir fasa ut med ein halvårseffekt. Det gjeld følgande:

- 1-årige studieplassar i PPU/PPU-Y
- 2-årige utdanningar i film, kunst eller design, 2-årige vidareutdanningar i sjukepleie, 2-årig utdanning i musikkterapi, 2-årig utdanning i biomedisin, 2-årig utdanning i klinisk ernæring og 2-årig utdanning i fysisk planlegging

3.4.4 Kapasitet og opptak i sjukepleiarutdanningane

I 2022 fekk aktuelle institusjonar med sjukepleiarutdanning auka tildeling for å auke kapasiteten i sjukepleiarutdanning og vidareutdanningar i sjukepleie med til saman 300 plassar. Vidare blei dei innanfor uendra rammeløyving bedne om å auke opptaket i sjukeleiarutdanningane med til saman 200 plassar.

Tabellen nedanfor viser den forventa auka kapasiteten for 2020 og 2022 for sjukepleiarutdanningane (både grunn- og vidareutdanningar). Den viser utviklinga i opptakstala i perioden 2018-2022 summert frå alle utdanningar i sjukepleiarfag, jf. tabellen over opptakstal i DBH med data institusjonane har rapportert inn per 15. oktober. Tala er rekna om til løyvingfinansierte heiltidsekvivalentar.

	Forventa auke i plassar			Opptakstal, løyvingfinansierte heiltidsekvivalentar					
	2020	2022	Sum	Endring frå året før					Sum endring
	2020	2022	Sum	2018	2019	2020	2021	2022	2018-2022
HiM	20	62	82	122	28	34	-29	9	42
HINN	15	14	29	298	24	9	4	-17	19
HiØ	0	53	53	296	-14	-53	75	62	71
HVL	35	44	79	804	135	-92	96	-47	91
LDH	45	10	55	347	14	38	6	-19	39
NTNU	70	29	99	842	-43	89	19	123	188
NU	27	35	62	550	-75	66	-38	-81	-128
OM	33	30	63	1073	-171	206	-124	-163	-252
UiA	0	79	79	345	-41	73	-27	41	45
UiS	55	40	95	412	35	34	-42	119	145
UiT	10	15	25	414	-30	4	21	-52	-57
USN	65	57	122	600	5	-11	11	77	80
VID	75	32	107	640	31	85	-24	-6	86

For dei fleste av institusjonane er ikkje opptaket auka i tråd med forventningane, og for fleire er avviket så stort at det synest svært tvilsamt om opptaket gir grunnlag for å møte forventningane til auka produksjon av studiepoeng og kandidatar. Departementet er kjent med at faktorar som tilsettingsprosessar, tilgang på praksisplassar, implementering av nasjonal retningslinje for sjukepleiarutdanning frå 2020 og oppmøte frå studentane kan påverke opptaket. Sjølv med omsyn til dette er det avgjerande at institusjonane innfrir

resultatforventningane og føresetnadane for løyvingå frå Stortinget. Departementet understrekar at det vil bli aktuelt å flytte midlar mellom institusjonar dersom opptaket og produksjonen i 2023 ikkje speglar forventningane om utvida kapasitet i sjukepleiarutdanningane. Departementet vil gi HK-dir i oppdrag å gå gjennom utviklinga i opptak, gjennomføring og kandidatproduksjon for sjukepleiar- og spesialsjukepleiarutdanningane.

3.4.5 Vidareføring og opptrapping av tildelte studieplassar frå tidlegare år

Tabellen nedanfor viser auken i 2023 i talet på studieplassar for fleirårige utdanningar, tildelte i samband med statsbudsjetta frå og med 2019 til og med Prop. 51 S (2021– 2022), som ikkje er ferdig oppbygde med alle studentkulla. Det kom ikkje midlar til nye studieplassar i 2021.

Tildelte studieplassar som er ferdig oppbygde i 2022, men som inneber auka løyving også for første halvår i 2023, er ikkje med i tabellane. Denne løyvinga inngår i kolonnen *Studieplassar 2019-2020* i tabellane i kap. 3.3.1 og kap. 3.3.2. Det gjeld studieplassar ifm. Revidert nasjonalbudsjett 2019 til:

- 4-årig utdanning i berekraftsøkonomi
- 4-årige strategiske studieplassar i kategori D
- 4-årig utdanning i teiknspråk
- 4-årige utdanningar i ABIOK-sjukepleie
- 4-årige utdanningar i IKT

Budsjett 2023

Vidare oppbygging som følge av studieplasstildelingar i perioden 2019 til og med Prop. 51 S (2021-2022)

Institusjon	2019		2020		RNB 2020	2022		Prop. 51 S (2021-2022)
	Barnevern, kat. D, 5 år	Strategiske studieplassar, kat. D 5 år	Strategiske studieplassar helse, kat. D 4 år	Teknologi/ grønt/blått skifte, kat. D 4 år	Medisin, kat. A, 6 år	Medisin, kat. A 6 år	Barnevern, kat. D, 2 år	Sjukepleiar, kat. D 4 år
NU			10	10				25
NMBU				10				
NTNU				10	20		10	4
OM							60	
UiA	35			10				59
UiB				10	20		25	
UiO					20			
UiS			15				25	20
USN			10				40	37
UiT				10	20	15	10	
AHO								
HiM			10					52
NHH								
NMH								
HINN			20				20	4
HVL			10				20	14
HVO							20	
HiØ				10			30	43
KHiO								
MF		30						
VID							40	32
HK								
LDH								10
NLA		50						
Sum	35	80	75	70	80	15	300	300

4 Finansieringssystemet for universitet og høgskular

4.1 Rammefinansiering

Den samla budsjetttramma til universitet og høgskular blir løyvd over kap. 260, post 50 for universitet og statlege høgskular og post 70 for private høgskular.

Rammefinansieringa inneber at institusjonane skal sjå heile rammeløyvinga under eitt, og gir institusjonane eit strategisk handlingsrom ved at dei sjølve kan prioritere aktivitetar og område dei vil satse på for å nå sektor- og verksemdsmåla.

Rammeløyvinga inkluderer ein del som er utsett for regelstyrt resultatbasert utteljing. Denne resultatbaserte utteljinga avheng av resultatata på dei følgjande åtte kvantitative indikatorane:

- Tal på studiepoeng (open ramme)
- Tal på utvekslingsstudentar, inkludert Erasmus+-studentar (open ramme)
- Tal på ferdigutdanna kandidatar (open ramme)
- Tal på doktorgradskandidatar (open ramme)
- Midlar frå EU (lukka ramme)
- Midlar frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond (lukka ramme)
- Inntekter frå bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) (lukka ramme)
- Vitskapleg publisering (publiseringspoeng) (lukka ramme)

Den regelstyrte resultatbaserte utteljinga i budsjettet for 2023 avheng av endringa i resultatata på dei åtte indikatorane mellom 2020 og 2021. For indikatorar med open budsjetttramme blir resultatendringa multiplisert med satsen for indikatoren. Det vil seie at institusjonane får meir midlar dersom dei har ein auke i resultatata på desse indikatorane. Tilsvarende får institusjonane redusert utteljing dersom dei har ein nedgang.

For indikatorar med lukka ramme avheng utteljinga av endringa i institusjonen sin del av det samla resultatet i sektoren. Endringa i delen blir multiplisert med ramma til indikatoren. Det betyr at ein institusjon får meir/mindre midlar dersom han aukar/reduserer sin del av høvesvis total vitskapleg publisering, EU-midlar, Forskingsråd-midlar og BOA-inntekter samanlikna med dei andre institusjonane.

4.1.1 Deltaking på indikatorar i den regelstyrte resultatbaserte utteljinga

Følgjande institusjonar deltek på samtlege indikatorar i finansieringssystemet:

- Universiteta
- Statlege høgskular med unntak av Kunsthøgskolen i Oslo, Noregs musikkhøgskole og Arkitektur- og designhøgskolen
- Høyskolen Kristiania, Handelshøyskolen BI, MF vitskapleg høgskole og VID vitskapleg høgskole

To grupper av institusjonar har delvis unntak frå indikatorane i den resultatbaserte utteljinga:

- Statlege og private høgskular med kunstfagleg profil
- Private høgskular, utanom dei private vitskaplege høgskulane og Høyskolen Kristiania

Tabellen nedanfor gir ei oversikt over dei indikatorane dei deltek på:

Deltaking på dei åtte indikatorane i den regelstyrte resultatbaserte utteljinga

Institusjon	Studiepoeng	Kandidatar	Utveksling	Doktorgradskandidatar	EU	Forskringsrådet	Publisering	BOA
Barrat Due musikk institutt								
Høgskolen for dansekunst								
Kunsthøgskolen i Oslo				x				
Bergen Arkitekthøgskole	x	x	x					
Noregs musikkhøgskole	x	x	x	x				
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	x	x	x	x				
Ansgar høyskole	x	x	x	x			x	
Dronning Mauds Minne, Høgskole for barnehagelærerutdanning	x	x	x	x			x	
Fjellhaug Internasjonale Høgskole	x	x	x	x			x	
Høgskulen for grøn utvikling	x	x	x	x			x	
Høgskolen for ledelse og teologi	x	x	x	x			x	
Lovisenberg diakonale høgskole	x	x	x	x			x	
NLA Høgskolen	x	x	x	x			x	
Steinerhøgskolen	x	x	x	x			x	

x = deltaking

4.2 Endring i regelstyrt resultatutteljing i 2023

Resultatbasert finansiering aukar med 207,8 mill. kroner i 2023. Tabellen nedanfor viser endringa i resultatbasert finansiering samanlikna med statsbudsjettet i 2022, fordelt på indikator.

Som følge av overrapporterte BOA-inntekter frå NHH for 2021 er fordelinga av resultatbasert utteljing på denne indikatoren justert samanlikna med førebels tildelingsbrev for alle institusjonane med utteljing på indikatoren.

Budsjettendring i statsbudsjettet for 2023 til kvar enkelt institusjon for dei regelstyrte resultatbaserte indikatorene i 1 000 kroner

Inst.	Studiepoeng	Kandidatar	Utvekslings- studentar (inkl. Erasmus+)	Doktor- gradar	Sum endring open ramme	Publiserings- poeng	Midlar frå EU	Inntekter frå NFR og regionale forsknings- fond	BOA- inntekter	Sum endring lukka ramme
NU	-1 355	-5 820	-574	3 929	-3 820	1 203	-431	197	770	1 730
NMBU	17 383	1 008	56	8 732	27 179	-849	4 234	-2 369	-607	389
NTNU	34 444	13 137	1 145	2 445	51 171	4 961	11 176	8 819	-14 841	10 031
OM	11 117	-250	1 152	7 248	19 267	282	-4 765	269	569	-3 673
UiA	28 161	-3 960	2 030	-3 580	22 651	3 102	-2 178	581	-110	1 381
UiB	43 975	8 588	835	1 746	55 144	-2 985	-17 460	-7 956	-1 113	-29 551
UiO	-20 462	-6 654	1 300	-30 038	-55 854	-3 811	-9 908	-3 637	4 235	-13 197
UiS	-3 717	490	3 025	-9 693	-9 895	-553	4 596	2 020	1 524	7 568
USN	2 367	-3 821	2 540	-1 135	-49	-312	-5 365	622	279	-4 793
UiT	24 120	1 165	956	6 025	32 266	-900	15 225	543	3 842	18 666
AHO	3 606	2 009	431	437	6 483					
HiM	11 635	-1 801	-204	-1 746	7 884	-120	-1 105	15	86	-1 125
NHH	14 376	4 303	253	1 659	20 591	-569	2 096	678	169	2 794
NIH	4 800	2 006	192	-262	6 736	-641	-2 270	-114	674	-2 354
NMH	-3 745	-129	-53	-1 310	-5 237					
HINN	-21 191	-8 379	-1 024	-1 659	-32 253	511	1 770	-272	2 631	4 620
HVL	21 520	-12 425	1 002	699	10 796	842	-1 790	521	-1 292	-1 736
HVO	6 848	-52	704	611	8 111	-1 937	-30	-14	-95	-2 080

Finansieringssystem

Inst.	Studiepoeng	Kandidatar	Utvekslings- studentar (inkl. Erasmus+)	Doktor- gradar	Sum endring open ramme	Publiserings- poeng	Midlar frå EU	Inntekter frå NFR og regionale forsknings- fond	BOA- inntekter	Sum endring lukka ramme
HiØ	-4 350	-1 349	-256	-175	-6 130	1 530	1 625	127	607	3 889
KHiO				-2 620	-2 620					
SA	-710	-571	82		-1 199	-80	200	-21	671	770
BI	14 965	-217	1 411	1 572	17 731	351	863	4	-851	367
MF	-4 597	184	-198		-4 611	521	1 052	127	81	1 781
VID	9 614	-1 406	-17	-786	7 405	-490	410	-80	1 178	1 018
ATH	-442	405		-87	-124	-7				-7
BAS	67	1 260	-183		1 144					
DMMH	5 634	-403	220		5 451	-63				-63
FIH	412	-101		87	398	-160				-160
HGUt	57	116			173	15				15
HLT	-867	260			-607	23				23
HK	26 134	6 291	104	-87	32 442	372	2 055	-60	1 593	3 960
LDH	2 498	-3 102	-117	175	-546	198				198
NLA	318	-2 377	29	87	-1 943	-342				-342
STH	-404	94			-310	-92				92
Sum	222 211	-11 501	14 841	-17 726	207 825					

4.3 Dataspesifikasjonar

4.3.1 Dataspesifikasjon for indikatorar med open budsjettramme

Tabellen nedanfor gir ein definisjon av kva som inngår i indikatorane som har open budsjettramme. Sjå også dei gjeldande rapporteringskrava frå Kunnskapsdepartementet på nettsidene til DBH.

Dataspesifikasjon

Studiepoeng	<p><u>Indikatoren omfattar:</u> Eksamensdata for eigenfinansierte studentar rekna om til 60-studiepoengseiningar og berre nye studiepoeng frå personar med studierett ved institusjonen.</p> <p><u>Indikatoren omfattar ikkje:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - studiepoeng ved gjentak og studiepoeng som privatistar tek - studiepoeng som doktorgradsstipendiatar tek - studiepoeng som utvekslingsstudentar frå institusjonen tek ved ein annan lærestad i utlandet <p><u>Ekstern- eller fullfinansiering:</u> Statlege institusjonar med ekstern finansiering av studieprogram skal stadfeste kor stor prosent som er finansiert over Kunnskapsdepartementet si rammeløyving til institusjonen. Statlege og private institusjonar vil ikkje få resultatbasert utteljing for studiepoeng tekne i studieprogram som får fullfinansiering etter eigne avtalar eller vedtak. Ved anbodskonkurransar kan institusjonen ikkje legge til grunn i tilbodet til moglege oppdragsgivarar at det aktuelle studietilbodet vil få resultatbasert utteljing for studiepoeng.</p>
Kandidatar	<p>Gjeld personar som har gjennomført ei forskriftsfesta gradsgivande utdanning, jf. <i>Forskrift om grader og beskyttede titler</i>, og einskilde utvalde vidareutdanningar.</p> <p><u>Indikatoren omfattar:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - høgskulekandidatar og kandidatar med praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) - vidareutdanning i sjukepleie (jordmor, helsesykepleier, anesthesi-, barne-, intensiv-, operasjons- og kreftsjukepleie) - grunnskulelærarutdanning (trinn 1–7 og trinn 5–10), faglærarutdanning - bachelorgradar, forskriftsfesta mastergradar og kandidata/candidatus medicinae, kandidata/candidatus medicinae veterinariae, kandidata/candidatus psychologiae, kandidata/candidatus theologiae <p>For fellesgradar skal kandidatar rapporterast av ein institusjon etter avtale med dei andre samarbeidsinstitusjonane.</p>

Finansieringssystem

<p>Doktorgradskandidatar, samarbeid om doktorgradsutdanning og kandidatar frå Program for kunstnarleg utviklingsarbeid</p>	<p>Omfattar stipendiatar som har fullført og disputert ved ein norsk institusjon. Telletidspunktet for rapporteringa er det kalenderåret disputasen blir gjennomført. Institusjonar som har tilsette (stipendiatar eller andre fagleg tilsette) som disputerer ved ein annan norsk institusjon, får 20 pst. utteljing av den ordinære doktorgradsutteljinga.</p> <p>Dersom vedkomande har vore tilsett ved fleire institusjonar i løpet av doktorgradsperioden, får gradsgivande institusjon full utteljing, medan den ikkje-gradsgivande institusjonen der vedkomande har vore lengst tilsett i perioden, får 20 pst. utteljing.</p> <p>Kandidatar frå Program for kunstnarleg utviklingsarbeid gir utteljing på lik linje med doktorgradar.</p>
<p>Utvexlingsstudentar</p>	<p><u>Indikatoren omfattar:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - inn- og utreisande utvekslingsstudentar med ein utvekslingsavtale eller eit utvekslingsprogram som varer minst tre månader eller 90 dagar - studentar under kvoteprogrammet og utvekslingsstudentar på varige formaliserte utvekslingsavtalar av typen praksisprogram <p><u>Indikatoren omfattar ikkje:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - studentar med individbaserte utvekslingsavtalar eller stipendiatar eller andre doktorgradskandidatar - utreisande studentar på Erasmus+-programmet, som har ein annan sats
<p>Utreisande studentar på Erasmus+- programmet</p>	<p>Omfattar alle utreisande utvekslingsstudentar på Erasmus+-program som varer minst tre månader eller 90 dagar. Omfattar også praksis og individbaserte utvekslingsavtalar.</p>

Oversikta nedanfor viser ulike utdanningar fordelte på kategoriar. Kategoriane er grunnlag for berekning av utteljing på indikatorane for studiepoeng og kandidatar.

Finansieringssystem

Utdanningar fordelte på kategoriar

Kategori	Utdanning
Kategori A	<ul style="list-style-type: none"> • Profesjonsutdanningane i medisin og odontologi • Veterinærutdanning • Kunstakademiet ved NTNU • Film- og fjernsynsutdanning ved Den norske filmskolen og Avdeling for TV-fag ved HINN og scenografi og skodespel ved HiØ • Luftfartsfag ved UiT
Kategori B	<ul style="list-style-type: none"> • Femårige masterprogram i arkitektur og industridesign • Produktdesign • Animasjon • Utøvande kunst- og musikkutdanningar • Profesjonsutdanningane i psykologi og farmasi • Ortopediingeniør
Kategori C	<ul style="list-style-type: none"> • Realfag, teknologi, fiskerifag og kunst på høgare grads nivå • Faglærarutdanning i musikk, dans og drama
Kategori D	<p>Fag på høgare grads nivå:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Humanistiske, samfunns- og idrettsvitskaplege fag (inkl. profesjonsstudium i teologi) • Femårige masterprogram i teknologi • Økonomi og administrasjon • Femårig integrert lærarutdanning <p>Fag på lågare og høgare grads nivå:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grunnutdanning i fysioterapi, mensendieck, bioingeniør, ergoterapi, radiografi, audiografi, døvetolk, reseptar, tannteknikk, tannpleie, jordmor, stråleterapi, ABIOK-utdanningar (vidareutdanning i anestesi-, barne-, intensiv-, operasjons- og kreftsjukepleie) • Fotojournalist, visuell kommunikasjon, tekniske mediefag (film og fjernsynsproduksjon) • Faglærarutdanning i design, kunst- og handverk, årsstudium i praktisk-pedagogisk utdanning
Kategori E	<ul style="list-style-type: none"> • Profesjonsstudiet i juss • Vidareutdanning i helsesjukepleie, psykisk helse og teiknspråk • Fag på lågare grads nivå: <ul style="list-style-type: none"> ○ Sjukepleiar-, vernepleiar-, barnevernspedagog ○ Barnehagelærar-, yrkesfaglærar, og faglærarutdanning i kroppsøving og idrettsfag ○ Landbruksfag, skogfag, dyrepleiarutdanning, husdyrfag og fiskerifag ○ Teknologisk og maritim utdanning, realfag og ingeniørutdanning ○ Journalist, idrettsfag, friluftsfag, kunstfag
Kategori F	<p>Fag på lågare grads nivå:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Humanistiske og samfunnsvitskaplege fag • Økonomi og administrasjon • Sosionomutdanning • Reiseliv

4.3.2 Dataspesifikasjon for indikatorar med lukka budsjetttramme

Tabellen gir ein definisjon av kva som inngår i indikatorane med lukka budsjetttrammer. Sjå også gjeldande rapporteringskrav som er tilgjengelege på DBH-nettsidene.

Dataspesifikasjon

Midlar frå EU	<p>Omfattar alle midlane institusjonane blir tildelte frå Europakommisjonen. Dette gjeld alle program så lenge midlane kjem frå Europakommisjonen.</p> <p>Omfattar også midlar fordelte gjennom dei nasjonale kontora for Erasmus+-programmet. Omfattar berre midlar mottekne som offisielle partnerar i EU-prosjekt (også midlar fordelte mellom partnerane), og ikkje midlar mottekne som underleverandør til prosjektpartnerar. Midlar som blir overførte til samarbeidspartnerar, gir utteljing berre for partneren.</p> <p>Sjå note 32 referanse N32.3 i årsrekneskapen for statlege institusjonar og referanse N32.10 i årsrekneskapen for private institusjonar.</p>
Midlar frå Noregs forskingsråd og midlar frå regionale forskingsfond	<p>Midlar frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond gir utteljing.</p> <p>Sjå note 32 referanse N32.2 i årsrekneskapen for statlege institusjonar og referanse N32.20 i årsrekneskapen for private institusjonar.</p> <p>Midlar som blir overførte til samarbeidspartnerar gir utteljing berre for partneren.</p>
Inntekter frå bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	<p>Omfattar inntekter frå bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet utanom inntekter frå Europakommisjonen, Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond. Inntektene skal klassifiserast etter reglane som er fastsette i <i>Reglement for statlige universiteter og høyskolars forpliktende samarbeid og erverv av aksjer</i>, jf. rundskriv F-07/2013 med vedlegg frå Kunnskapsdepartementet.³ Sjå note 32 referanse N32.1 i årsrekneskapen for statlege institusjonar og referanse N32.30 i årsrekneskapen for private institusjonar.</p>
Publiseringspoeng	<p>Institusjonane skal rapportere data om vitenskaplege monografiar, vitenskaplege artiklar i antologiar og vitenskaplege artiklar i tidsskrift og seriar. Dei enkelte publikasjonane må tilfredsstillere definisjonen på vitenskapleg publisering frå Universitets- og høyskolerådet, og publikasjonskanalane må vere godkjente. Sjå også rapporteringskrav for vitenskapleg publisering på nettsidene til CRISTin, http://www.cristin.no/.</p>

³ Følgande definisjonar gjeld for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet, jf. avsnitt C i reglementet: *Med bidragsfinansiert aktivitet forstås prosjekter hvor institusjonen henter støtte fra nasjonale og internasjonale finansieringskilder uten at det foreligger krav om motytelse fra institusjonen når avtale om støtte inngås. Med oppdragsfinansiert aktivitet forstås prosjekter institusjonene utfører mot betaling fra ekstern(e) oppdragsgiver(e) når det foreligger et krav om motytelse fra institusjonen når avtale/kontrakt inngås.*

4.4 Satsar

4.4.1 Finansieringskategoriane A-F

Dei ulike utdanningane er fordelte på seks kategoriar, A-F, som har kvar sine satsar. Kunnskapsdepartementet nyttar satsane ved tildeling av midlar til nye studieplassar og i berekninga av resultatbasert utteljing for studiepoeng og uteksaminerte kandidatar.

Satsane representerer ikkje faktiske kostnader ved eit studium. Dei er grove anslag som kun gjenspeglar ein viss forskjell i kostnader mellom ulike typar studieprogram. Dei faktiske kostnadane for eit studieprogram varierer mellom ulike studiestadar og institusjonar.

Universiteta og høgskulane treng ikkje å bruke satsane i si interne budsjettering. Departementet nyttar satsane i utarbeidinga av den årlege rammeløyvinga til institusjonane, og deretter står institusjonane fritt til å disponere rammeløyvinga i tråd med egne vurderingar for å nå sine mål. Kvar institusjon har ansvaret for å fordele midlar til studieprogramma sine, i tråd med egne behov og prioriteringar, uavhengig av satsane.

4.4.2 Satsar for studieplasstildelingar og for indikatorar med open budsjетtramme

Dersom departementet tildeler midlar til nye studieplassar, trekker tilbake eller flyttar midlar til studieplassar, justerer departementet rammeløyvinga til institusjonen i det aktuelle budsjettåret tilsvarende satsen for den aktuelle utdanninga. Tabellen nedanfor viser satsane for studieplasstildelingar i dei ulike kategoriane. Tabellen viser òg satsane for utteljing for studiepoeng (60-studiepoengseiningar) og uteksaminerte kandidatar som kjem i budsjettåret to år etter rapportert produksjon. Lengda på utdanningane med kandidatutteljing varierer frå eitt til seks år. Departementet gir derfor dobbel sats for kandidatar på integrerte femårige masterprogram og andre utdanningar som har lengde på fem eller seks år.

Det er lagt til grunn ein lågare tilskotssats for utteljing på indikatorane studiepoeng, kandidatar og utveksling for dei private høgskulane Handelshøgskolen BI (30 pst.), Bergen Arkitektshøgskole (70 pst.) og Høgskolen Kristiania (60 pst.).

Satsar for ein tildelt studieplass og resultatbasert utteljing for studiepoeng og kandidatar i 2023 (tal i kroner)

Kategori	Utdanning	Studieplass-tildeling	Resultatbasert utteljing		
			Studiepoeng (60-studiepoengseining)	Kandidat (enkel utteljing)	Kandidat (dobbel utteljing)
A	Kliniske utdanningar o.a.	273 250	149 450	113 550	227 100
B	Utøvande musikkutdanning, arkitektur- og designutdanningar o.a.	206 100	114 600	85 700	171 400
C	Realfag på høgare grads nivå o.a.	140 150	76 450	56 700	113 400
D	Samfunnsvitenskaplege og humanistiske fag på høgare grads nivå, grunnskulelærarutdanning, enkelte kostnadskrevjande helsefag- og faglærarutdanningar, praktiske mediefag	98 400	55 600	42 800	85 600
E	Helsefag-, lærar- og realfagsutdanningar på lågare grads nivå	84 550	45 200	34 700	69 400
F	Teorifag og sosialfaglege utdanningar på lågare grads nivå	70 600	38 200	28 900	57 800

Satsar i resultatbasert utteljing for doktorgradskandidatar, utvekslingsstudentar og utreisande studentar på Erasmus+-program i 2023 (tal i kroner)

Indikator	Satsar
Doktorgradskandidatar	436 600
Utreisande studentar på Erasmus+-program	17 400
Utvekslingsstudentar	11 650

4.4.3 Rammer for indikatorar med lukka budsjetteramme

Utteljinga på indikatorar med lukka budsjetteramme blir berekna ut frå endringa i institusjonen sin del av det samla resultatet i sektoren på indikatoren. Endringa i institusjonen sin prosentdel blir multiplisert med ramma for indikatoren. Dersom alle institusjonane hadde den same prosentvise endringa i resultatata frå eit år til det neste, ville det ikkje vore endra utteljing for nokon. Det inneber at det ikkje er ein fast sats for utteljing per resultateining.

Rammer i resultatbasert utteljing for indikatorar med lukka ramme i 2023 (tal i kroner)

Indikator	Rammer
Publiseringspoeng	655 343 000
Midlar frå EU	594 704 000
Midlar frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond	356 828 000
Inntekter frå bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	356 961 000

Publiseringspoeng blir berekna ut frå publiseringsform, kvalitetsnivå og forfattardelar, og skal bidra til ein fagnøytral publiseringsindikator og auka stimulans til samarbeid om vitskapleg publisering nasjonalt og internasjonalt. Tabellen nedanfor viser korleis dei ulike publikasjonsformene blir vekta i to kvalitetsnivå for den enkelte publikasjonsforma. Sjå nettstaden <https://npi.nsd.no/> for meir informasjon om publiseringsindikatoren.

Vitskaplege publikasjonar	Vekt nivå 1	Vekt nivå 2
Artiklar i vitskaplege tidsskrift	1	3
Artiklar i antologiar	0,7	1
Monografiar	5	8

4.5 Datagrunnlag for regelstyrt resultatbasert utteljing 2023

Data som ligg til grunn for resultatbasert utteljing i finansieringssystemet, er i hovudsak henta frå Database for statistikk om høgare utdanning (DBH) ved Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse (HK-dir). Data er kvalitetssikra av institusjonane, HK-dir og Kunnskapsdepartementet. Departementet kan i kvalitetssikringa korrigere einssilde tal etter fristen for rapporteringa. Det kan derfor vere avvik mellom nokre tal knytt til finansieringssystemet og tal i DBH. Dersom det kjem nye endringar i tala, vil departementet vurdere om det er behov for å justere tala og tilhøyrande budsjetteffektar i samband med Revidert nasjonalbudsjett 2023 og statsbudsjettet for 2024.

I berekning av resultatbasert utteljing i 2023 bruker departementet tal for 2021 samanlikna med tal for 2020. Periodiserte rekneskapstal er datagrunnlag for indikatorane for BOA-inntekter og inntekter frå EU, Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond. I berekninga av resultatbasert utteljing nyttar departementet faktiske tal, det vil seie ikkje avrunda tal frå datagrunnlaget for alle indikatorane, medan tala i tabellane nedanfor for oversikta sin del er avrunda til næraste heile tal.

4.5.1 Datagrunnlag for indikatorar med open budsjetteffekt

Studiepoengseiningar

60 studiepoeng utgjer ei studiepoengseining.

Datagrunnlag for 2023-utteljing for studiepoeng

Inst.	Tal på 60-studiepoengseiningar i 2021						Endring frå føregåande år					
	A	B	C	D	E	F	A	B	C	D	E	F
NU		90	74	2 328	2 951	1 933		-41	3	147	-132	24
NMBU	411	292	1 395	1 324	953	483	26	-6	130	69	32	-28
NTNU	845	1 187	1 488	14 540	7 233	6 173	-5	133	180	281	-290	97
OM		196	371	4 943	6 723	2 353		-3	34	349	-230	-5
UiA		224	523	2 297	3 275	3 198		24	58	241	71	116
UiB	1 232	1 163	1 037	1 894	4 256	4 755	55	39	76	158	281	105
UiO	1 489	959	1 170	4 208	3 656	6 490	24	17	47	-92	-266	-325
UiS		197	753	2 724	2 391	2 008		-2	-75	379	-358	-68
USN		46	412	2 907	5 418	2 578		-3	5	38	115	-132
UiT	861	557	440	2 708	4 051	3 450	20	14	19	197	102	67
AHO		679						31				

Inst.	Tal på 60-studiepoengseiningar i 2021						Endring frå føregåande år					
	A	B	C	D	E	F	A	B	C	D	E	F
HiM				267	796	978				-36	138	193
NHH				1 711		1 362				157		148
NIH				277	647	2				61	32	-1
NMH	7	515	4	37		10	1	-39	4	8		-2
HINN	201	139	144	1 763	2 721	4 095	-144	-9	-17	57	52	-75
HVL			198	3 840	5 741	1 692			16	352	-12	33
HVO		42		757	1 068	711		7		125	-10	-12
HiØ	24		56	1 042	2 304	1 021	-7		9	-60	-11	-5
SA		2		23	16	43		2		-17	-1	2
BI				2 287		11 002				223		981
MF			9	388		332			-21	-23		-46
VID		1	1	1 026	2 114	563		1		164	29	-23
ATH				14	3	272				-6	3	-7
BAS		161						1				
DMMH				119	935					9	117	-5
FIH				16		177				-4		16
HGUt						27						2
HLT						192						-23
HK		316	206	1 120	1 940	5 263		-18	32	64	268	721
LDH				245	705					49	-5	
NLA		60		685	353	985		5		9	4	-23
STH				31	105	18				-4	2	-7

Kandidatar

For berekning av utteljing for kandidatar i 2023 legg Kunnskapsdepartementet til grunn både rapporterte kandidatar i 2021 og etterrapporterte kandidatar frå 2020.

Etterrapporterte kandidatar inngår i datagrunnlaget for å sikre at eit mest mogleg riktig nivå for tal på kandidatar blir lagt til grunn for budsjettutteljinga. Etterrapporterte kandidatar er personar som har oppnådd ein grad, og som er registrerte i databasen i ettertid. Årsaka til etterrapporteringa er fleire, som for eksempel at vitnemål ikkje er utferda på grunn av ein klagesak, manglande vurdering av utdanning frå ein annan institusjon eller at kandidaten ønsker å forbetre karakterar. Det er sett ei grense for etterrapporteringa på eitt år.

Kandidatar frå studieprogram som får dobbel utteljing i kandidatindikatoren, men som har 180 eller fleire studiepoeng innpassa frå ein annan institusjon, gir berre enkel utteljing. Tabellen nedanfor viser samla datagrunnlag i kandidatindikatoren for statsbudsjettet i 2023, både kandidatar med enkel og kandidatar med dobbel utteljing.

Datagrunnlag for 2023-utteljing for kandidatar

Inst.	Tal på kandidatar med enkel (E.) og dobbel (D.) utteljing, 2021 (inkl. ettterrapporterte i 2020 og kandidatar med delar av graden innpassa frå ein annan institusjon)												Endring frå føregåande år												
	A		B		C		D		E		F		A		B		C		D		E		F		
	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	
NU			52		24			609	24	958	8	469				1		-5		-247		97	5	43	
NMBU		58		45	354	62		270	135	291		119			-12		9	58	-14	2	6	6		-11	
NTNU	24	115	95	121	981			1 832	1 509	2 316		1 324			-2	11	6	1	59		-130	83	93		71
OM			66		133			1 464		2 020		611				-5		33		-54		2		19	
UiA			76		203			572	81	875	1	675				16		4		-77	7	-42	-5	-36	
UiB	2	182	177	125	323	21		682	92	606	282	887		2	-9	23	10	-11	2	112	32	26	-19		
UiO		208	13	169	491			1 504	221	729	416	1 456			-25	-1	31	3		-148	45	38	-78	7	
UiS			38		399			747	58	825	9	487				-16		87		-160	26	95	-1	-58	
USN			16		169			881	19	1 557	5	604				-8		-5		-206	8	148	-5	17	
UiT	11	121	96	55	185			579	160	942	120	631		1	-12	1	17	-12		11	21	-30	-15	44	
AHO			40	93												-17	20								
HiM								114		173		142								4		-46		-13	
NHH								875				389								137				-54	
NIH								141		183										12		43			
NMH	2		166					33								-4				5					
HINN	50		51		60			452	11	727		1026			-69		10		10		-129	2	25		87
HVL					61			983		1 655		453						27		-337		-14		33	
HVO			10					169		322		90				1				-17		22		-6	
HiØ					15			274		704		267			-9					-101		96		23	
SA								6	3	3		3								1	-4	-7		-1	
BI								1 034				2 692								-23				9	
MF					8	13		57	19			67						1	5	-3	-6			7	
VID								263	3	594		129						-3		18		-42		-19	

Inst.	Tal på kandidatar med enkel (E.) og dobbel (D.) utteljing, 2021 (inkl. ettterrapporterte i 2020 og kandidatar med delar av graden innpassa frå ein annan institusjon)												Endring frå føregåande år											
	A		B		C		D		E		F		A		B		C		D		E		F	
	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.
ATH							6				66												14	
BAS				38											-11	16								
DMMH							55		259									6		-19				
FIH							9				11							-1					-2	
HGUt											8												4	
HLT											55												9	
HK			93		81		287		420		1 095				4		29	-40		91		244		
LDH							33		214									-66		-8				
NLA			12				61		87		193				-5			-57		-20		41		
STH							9		25		5							-2		6		-1		

Uttekslingsstudentar

Nedanfor er ei oversikt over datagrunnlaget som inngår i berekning av utteljing for uttekslingsstudentar i statsbudsjettet for 2023. Tabellen viser tal på inn- og utreisande uttekslingsstudentar og tal på utreisande studentar på Erasmus+-programmet for 2021.

Datagrunnlag for 2023-utteljing for utteksling

Inst.	Tal på studentutveksling 2021		Endring frå føregåande år	
	Inn- og utreisande studentar	Utreisande studentar på Erasmus+	Inn- og utreisande studentar	Utreisande studentar på Erasmus+
NU	107	5		-33
NMBU	265	44	81	-51
NTNU	1 516	415	161	-42
OM	331	79	81	12
UiA	382	90	116	39
UiB	1 150	225	106	-23
UiO	946	350	-96	139
UiS	300	151	73	125
USN	342	136	115	69
UiT	425	54	91	-6
AHO	50	13	28	6
HiM	26	2	-13	-3
NHH	492	155	77	-37
NIH	37	9	15	1
NMH	27	20	-9	3
HINN	180	39	-58	-20
HVL	176	28	89	-2
HVO	120	29	44	11
HiØ	79	10	-19	-2
SA	7		7	
BI	557	236	138	178
MF	2		-14	-2
VID	6			-1
ATH				
BAS	14	2	-6	-11
DMMH	12	14	-2	14
FIH				
HGUt				
HLT				
HK	52	23	-3	12
LDH	1		-10	
NLA	23	1	4	-1
STH				

Doktorgradskandidatar

Nedanfor er ei oversikt over datagrunnlaget som inngår i berekning av utteljing for doktorgradskandidatar i statsbudsjettet for 2023. Tabellen viser tal på doktorgradskandidatar (inkludert kandidatar frå Program for kunstnarleg utviklingsarbeid (PKU)) og samarbeidskandidatar for 2021. I berekninga av resultatbasert utteljing for doktorgradskandidatar er samarbeidskandidatar avkorta med ein faktor på 0,8 i tråd med forklaringa i punkt 4.3.1, medan dei faktiske tala er presenterte i denne tabellen.

Datagrunnlag for 2023-utteljing for doktorgradar

Inst.	Tal på doktorgradskandidatar 2021		Endring frå føregåande år	
	Dr.grad (inkl. PKU)	Samarb.	Dr.grad (inkl. PKU)	Samarb.
NU	28	2	10	-5
NMBU	86		20	
NTNU	412	1	6	-2
OM	49	5	18	-7
UiA	44		-8	-1
UiB	246		4	
UiO	428	1	-69	1
UiS	52		-22	-1
USN	27	2	-2	-3
UiT	132	3	14	-1
AHO	8		1	
HiM	2		-4	
NHH	17		4	-1
NIH	11			-3
NMH	4		-3	
HINN	21	3	-4	1
HVL	10	13	4	-12
HVO	1	4	1	2
HiØ	1	3		-2
KHiO	1		-6	
SA				
BI	11		4	-2
MF	4			
VID	8	1	-2	1
ATH				-1
DMMH		2		
FIH		1		1
HGUt				
HLT				
HK				-1
LDH		2		2
NLA		1		1
STH				

4.5.2 Datagrunnlag for indikatorar med lukka budsjettramme

Tabellen nedanfor viser dei resultatane som institusjonane enkeltvis har oppnådd per indikator med lukka ramme. Ikkje alle institusjonane deltek på alle indikatorane. Indikatorane som ikkje er relevante for ein institusjon er derfor markert med IR (ikkje relevant).

Datagrunnlag for 2023-utteljing for publiseringspoeng, midlar frå EU, midlar frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond (NFR/RFF) og andre bidrags- og oppdragsinntekter (BOA)

Inst.	Midlar for 2021, i 1 000 kroner								Endring frå føregående år							
	Publiseringspoeng		Midlar frå EU		Midlar frå NFR/RFF		BOA-inntekter		Publiseringspoeng		Midlar frå EU		Midlar frå NFR/RFF		BOA-inntekter	
	Poeng	Del av total	Midlar	Del av total	Midlar	Del av total	Midlar	Del av total	Poeng	Del av total (pp.)	Midlar	Del av total (pp.)	Midlar	Del av total (pp.)	Midlar	Del av total (pp.)
NU	842	2,67 %	9 920	1,18 %	31 276	0,80 %	85 190	2,11 %	113	0,18 %	1 012	-0,07 %	6 149	0,06 %	15 181	0,22 %
NMBU	1 097	3,48 %	44 338	5,29 %	249 046	6,37 %	189 186	4,69 %	40	-0,13 %	11 870	0,71 %	11 750	-0,66 %	9 772	-0,17 %
NTNU	7 282	23,07 %	223 974	26,71 %	1 252 641	32,06 %	801 215	19,87 %	738	0,76 %	47 775	1,88 %	255 029	2,47 %	-85 461	-4,16 %
OM	1 427	4,52 %	18 532	2,21 %	131 038	3,35 %	274 537	6,81 %	114	0,04 %	-2 836	-0,80 %	20 499	0,08 %	29 175	0,16 %
UiA	1 159	3,67 %	4 593	0,55 %	61 922	1,58 %	136 768	3,39 %	221	0,47 %	-1 892	-0,37 %	13 981	0,16 %	10 463	-0,03 %
UiB	3 763	11,92 %	147 693	17,61 %	485 242	12,42 %	353 921	8,78 %	133	-0,46 %	1 878	-2,94 %	-8 656	-2,23 %	18 519	-0,31 %
UiO	7 142	22,63 %	248 339	29,62 %	1 053 428	26,96 %	727 224	18,03 %	335	-0,58 %	26 365	-1,67 %	110 036	-1,02 %	105 475	1,19 %
UiS	1 407	4,46 %	24 089	2,87 %	98 315	2,52 %	182 973	4,54 %	75	-0,08 %	9 188	0,77 %	32 560	0,57 %	31 278	0,43 %
USN	958	3,04 %	8 449	1,01 %	72 236	1,85 %	160 273	3,97 %	54	-0,05 %	-5 102	-0,90 %	15 780	0,17 %	16 480	0,08 %
UiT	2 360	7,48 %	64 692	7,72 %	269 398	6,90 %	423 871	10,51 %	127	-0,14 %	28 113	2,56 %	42 060	0,15 %	75 678	1,08 %
HiM	163	0,52 %	587	0,07 %	3 680	0,09 %	9 991	0,25 %	6	-0,02 %	-1 228	-0,19 %	648	0,00 %	1 741	0,02 %
NHH	289	0,92 %	11 234	1,34 %	40 135	1,03 %	30 409	0,75 %	-5	-0,09 %	4 228	0,35 %	11 911	0,19 %	4 330	0,05 %
NIH	283	0,90 %	-1 509	-0,18 %	4 248	0,11 %	30 206	0,75 %	-9	-0,10 %	-2 940	-0,38 %	-498	-0,03 %	9 532	0,19 %
HINN	536	1,70 %	10 716	1,28 %	25 753	0,66 %	190 529	4,72 %	61	0,08 %	3 759	0,30 %	963	-0,08 %	43 358	0,74 %
HVL	897	2,84 %	4 739	0,57 %	74 230	1,90 %	159 114	3,95 %	101	0,13 %	-1 407	-0,30 %	15 096	0,15 %	140	-0,36 %
HVO	110	0,35 %	324	0,04 %	2 804	0,07 %	31 129	0,77 %	-79	-0,30 %	14	-0,01 %	253	0,00 %	1 654	-0,03 %
HiØ	372	1,18 %	6 014	0,72 %	8 002	0,20 %	60 045	1,49 %	95	0,23 %	2 864	0,27 %	2 294	0,04 %	11 372	0,17 %

Finansieringssystem

Inst.	Midlar for 2021, i 1 000 kroner								Endring frå føregåande år							
	Publiserings-poeng		Midlar frå EU		Midlar frå NFR/RFF		BOA-inntekter		Publiserings-poeng		Midlar frå EU		Midlar frå NFR/RFF		BOA-inntekter	
	Poeng	Del av total	Midlar	Del av total	Midlar	Del av total	Midlar	Del av total	Poeng	Del av total (pp.)	Midlar	Del av total (pp.)	Midlar	Del av total (pp.)	Midlar	Del av total (pp.)
SA	26	0,08 %	1	0,00 %	3 964	0,10 %	21 631	0,54 %	-2	-0,01 %	238	0,03 %	348	-0,01 %	8 766	0,19 %
BI	508	1,61 %	3 167	0,38 %	19 123	0,49 %	91 907	2,28 %	52	0,05 %	1 517	0,15 %	2 661	0,00 %	-1 002	-0,24 %
MF	195	0,62 %	4 732	0,56 %	10 152	0,26 %	4 318	0,11 %	37	0,08 %	1 983	0,18 %	2 594	0,04 %	1 203	0,02 %
VID	248	0,79 %	578	0,07 %	6 595	0,17 %	46 228	1,15 %	-4	-0,07 %	578	0,07 %	144	-0,02 %	16 100	0,33 %
ATH	21	0,07 %	IR		IR		IR		1	0,00 %	IR		IR		IR	
DMMH	65	0,21 %	IR		IR		IR		2	-0,01 %	IR		IR		IR	
FIH	11	0,03 %	IR		IR		IR		-6	-0,02 %	IR		IR		IR	
HGUt	1	0,00 %	IR		IR		IR		1	0,00 %	IR		IR		IR	
HLT	14	0,05 %	IR		IR		IR		2	0,00 %	IR		IR		IR	
HK	247	0,78 %	3 309	0,39 %	3 660	0,09 %	21 742	0,54 %	34	0,06 %	2 961	0,35 %	-65	-0,02 %	18 312	0,45 %
LDH	55	0,17 %	IR		IR		IR		13	0,03 %	IR		IR		IR	
NLA	76	0,24 %	IR		IR		IR		-10	-0,05 %	IR		IR		IR	
STH	6	0,02 %	IR		IR		IR		-4	-0,01 %	IR		IR		IR	

4.5.3 Rapportering av data for 2022 og resultatutteljing i budsjettet for 2024

I statsbudsjettet for 2024 blir innrapporterte tal for 2022 lagde til grunn og samanlikna med innrapporterte tal som ligg til grunn for utteljinga i statsbudsjettet for 2023. Endring i resultatata gir budsjettverknad i 2024. Det betyr at grunnlaget blir berekna ut frå endring mellom resultatata for indikatorane i 2021 og 2022.

Korrekt informasjon skal ligge til grunn for dei årlege budsjettvedtaka. Universitet og høgskular rapporterer data som inngår i berekningsgrunnlaget for resultatutteljinga i finansieringssystemet. Kunnskapsdepartementet føreset at institusjonane kvalitetssikrar tala dei rapporterer til HK-dir, og at dei rapporterer innan fastsette fristar. Departementet føreset at dette skjer gjennom system for internkontroll, og at institusjonane kan dokumentere gjennomføringa. Mangelfull eller feilaktig rapportering frå institusjonane kan føre til redusert resultatbasert utteljing.

Institusjonane skal bruke gjeldande mal for rekneskap og andre rapportar for å rapportere data som dannar grunnlag for resultatbasert utteljing. Institusjonane skal rapportere rekneskapen korrekt og til rett tid. På DBH-nettsidene til HK-dir ligg spesifikasjonar av gjeldande rapporteringskrav og malar for rapporteringa.

Institusjonane legg inn forslag til kategori, A–F, for nye studieprogram i den årlege rapporteringa til HK-dir. Departementet går gjennom dei nye studieprogramma og gjer endeleg innplassering i kategoriar. Søknad om å få endra innplassering av eit eksisterande studieprogram må inngå som del av satsingsforslaget frå institusjonen for statsbudsjettet for 2024, med frist 1. november 2022.

Departementet behandlar ikkje søknader om endra innplassering av studieprogram som institusjonane sender utanom det samla satsingsforslaget.

Innplassering av utdanningar i ein høgare kategori gir ikkje institusjonen automatisk meir midlar. Kategoriendringar blir gjort budsjettneøytrale for institusjonen i endringsåret, dersom ikkje Stortinget har vedteke anna. Det er kun i komande år at ein eventuell auke i studiepoeng og i kandidatar vil gi auka utteljing med den nye, høgare satsen. På same måte vil ein reduksjon i studiepoeng og i kandidatar gi redusert utteljing berekna med høgare sats.

Utgjeve av:
Kunnskapsdepartementet

Offentlege institusjonar kan tinge fleire eksemplar frå:
Service- og tryggingorganisasjonen til departementa
Internett: www.publikasjoner.dep.no
E-post: publikasjonsbestilling@dss.dep.no
Telefon: 222 40 000

Publikasjonskode: F-4480

Internett: http://www.regjeringen.no/orientering_statsbudsjettet_uh

Trykk:
Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon - 12/2022

Vedlegg til tildelingsbrev 2023:

Fullmakter 2023 – Statlige universiteter og høyskoler¹

1 Generelt

Vi viser til bevilgningsreglementet, reglement for økonomistyring i staten, bestemmelser om økonomistyring i staten og virksomhets- og økonomiinstruks for statlige universiteter og høyskoler. For administrative fullmakter viser vi også til særskilte brev og rundskriv. Eventuelle tilskuddsordninger må forvaltes i tråd med regelverket i staten.

Departementet kan når som helst trekke tilbake gitte fullmakter. Fullmaktene medfører ingen innskrenkninger i departementets instruksjonsmyndighet.

2 Budsjetfullmakter

2.1 Vedtak om nettobudsjettering

Stortinget gir ved særskilt vedtak samtykke til unntak fra bruttoprinsippet. Unntaket er bekreftet for 2023 ved at det er gitt nettobevilgning under utgiftspost 50 i budsjett for 2023, jf. Innst. 12 S (2022–2023) og Prop. 1 S (2022–2023).

Stortingsvedtaket innebærer at institusjonen kan disponere eksterne inntekter fullt ut til sitt formål, i tillegg til bevilgning på 50-post. Institusjonen disponerer eventuelt positivt årsresultat og har ansvaret for å dekke eventuelt negativt årsresultat. Institusjonen må forholde seg til reglene i Reglement for statlige universiteter og høyskoleers oppbygging og anvendelse av ubenyttede bevilgninger (avsetninger), jf. rundskriv F-05-20.

Institusjoner med unntak fra bruttoprinsippet må sørge for at midler fra andre statsinstitusjoner utbetales til institusjonenes arbeidskonti hos kontofører.

2.2 Fullmakt til å opprette og eie aksjer i selskaper

Institusjonenes adgang til å opprette selskaper og å kjøpe aksjer i eksisterende selskaper forutsetter at departementet gir institusjonene særskilte fullmakter i henhold til vedtak V Fullmakt for universiteter og høyskoler til å delta i selskap, jf. Innst. 12 S (2022–2023), jf. Prop. 1 S (2022–2023).

Kunnskapsdepartementet gir institusjonen fullmakt til å:

1. opprette nye selskap og delta i selskap som er av faglig interesse for institusjonen
2. bruke overskudd av oppdragsvirksomhet til kapitalinnskudd ved opprettelse av nye selskap eller ved deltakelse i selskap som er av faglig interesse for institusjonen
3. bruke utbytte fra selskap som institusjonen har kjøpt aksjer i eller etter fullmakt forvalter, til drift av institusjonen eller til kapitalinnskudd

---

¹ Fullmaktene gjelder alle statlige universiteter og høyskoler. Enkelte universiteter har i tillegg egne fullmakter siden de forvalter statlig eiendom.

4. bruke inntekt fra salg av aksjer i selskap som institusjonen har ervervet med overskudd fra oppdragsvirksomhet eller etter fullmakt forvalter, til drift av institusjonen eller til kapitalinnskudd.

Institusjonens eierskap i selskaper skal besluttes av styret, som skal kunne godtgjøre at dette er av faglig interesse. Videre skal styret fastsette mål for eierskapet og retningslinjer for forvaltningen, jf. rundskriv F-07-13. Eierskap er ikke en forutsetning for samarbeid eller for at ansatte ved institusjonen kan ha verv som styremedlem i et selskap.

Institusjonen skal legge departementets reglement til grunn ved sin utøvelse av myndighet etter fullmaktene, jf. universitets- og høyskoleloven § 12-4. Institusjonen kan ikke benytte tingsinnskudd eller opprette stiftelser.

3 Administrative fullmakter

3.1 Fullmakt til å forvalte statens eierinteresser

Kunnskapsdepartementet gir institusjonen fullmakt til å forvalte statens eierinteresser, jf. ovennevnte fullmakter. Institusjonen skal legge departementets retningslinjer for forvaltning av statens eierinteresser til grunn. For øvrig viser vi til Meld. St. 6 (2022–2023) *Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap – Statens direkte eierskap i selskaper*.

3.2 Fullmakt til å innkalle til generalforsamling i heleide selskaper

Kunnskapsdepartementet delegerer med dette til institusjonen å innkalle til generalforsamling i aksjeselskap der staten eier alle aksjene, og hvor institusjonen forvalter eierskapet, jf. aksjeloven § 20-5 første ledd.

Fullmakten gjelder for 2023, og kan ikke delegeres videre. Departementet forutsetter at institusjonen holder seg til bestemmelsene i aksjeloven, herunder varsler Riksrevisjonen om generalforsamlinger i aksjeselskap der staten eier alle aksjene, jf. aksjeloven § 20-7.

Institusjonen skal sørge for kjønnsbalanse i styrene i statsaksjeselskaper, jf. aksjeloven § 20-6. Departementet minner om at dette også er et mål i øvrige selskaper der staten eier aksjer.

3.3 Fullmakt til å inngå leieavtaler utover budsjettåret

Instruksen om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor gjelder for inngåelse av avtaler om leie av lokaler i markedet og av statlig utleier. Instruksen gjelder også for byggeprosjekter som inkluderer ombygging og rehabilitering. Instruksen skal sikre god saksforberedelse og styring med bygge- og leiesaker. Det er viktig at alle institusjonene følger bestemmelsene i denne, jf. *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor av 20. januar 2012 nr. 39*, og sist endret ved kongelig resolusjon 13. januar 2017, se følgende lenke: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/instruks-bygge-leie/id670873/>.

I instruksen fremgår det blant annet at leie av lokaler i markedet der summen av fremtidige leieforpliktelser er 100 mill. kroner eller mer, skal forelegges for Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) for uttalelse. Dette innebærer at institusjonen må forelegge

saken for Kunnskapsdepartementet, og kan ikke inngå leieavtale før institusjonen har mottatt skriftlig tilbakemelding fra departementet. Statlige virksomheter er pålagt å bruke Statsbygg som rådgiver der summen av fremtidige leieforpliktelser er over 30 mill. kroner, jf. [brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet av 31.januar 2020](#).

Klausul om fremleie ved eventuelt mindre behov for areal skal innarbeides ved inngåelse av nye leiekontrakter. Det er videre en forutsetning at institusjonen nøye vurderer behovet for oppsigelsesklausuler, jf. overnevnte instruks. Hensynet til fremtidig handlefrihet skal veie tungt ved denne vurderingen. Slike vurderinger skal foreligge som en del av grunnlagsmaterialet i den enkelte sak om inngåelse av leieavtaler. Leieavtalen må kunne transporteres til annen statlig virksomhet.

Kunnskapsdepartementet gjør videre oppmerksom på Statsbyggs prosedyrer for håndtering av byggeprosjekter innenfor den statlige ordningen med brukerfinansierte prosjekter. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har utarbeidet *Retningslinjer for behandling av statlige byggeprosjekter der husleien dekkes innenfor gjeldende budsjettammer* som gjelder fra 1. desember 2014, jf. Rundskriv H-11/14: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Retningslinjerkurantprosjekter/id2340398/>.

Dette innebærer at brukerfinansierte prosjekter på 50 mill. kroner eller mer må meldes til Kunnskapsdepartementet før institusjonene setter byggesakene i bestilling hos Statsbygg.

For disse prosjektene er det en forutsetning at alle kostnader dekkes innenfor uendret bevilgningsnivå for hele avtaleperioden, herunder også flyttekostnader og kostnader til brukerutstyr.

Oppstart av konseptvalgsutredninger må avklares med Kunnskapsdepartementet før de kan settes i bestilling hos Statsbygg eller ev. andre.

3.4 Fullmakt til å inngå forlik, opptre på statens vegne i forliksrådet eller innrømme erstatningsansvar

Institusjonen har fullmakt til å inngå forlik eller innrømme ansvar i saker om erstatning opp til 300 000 kroner. I saker som gjelder erstatning over 300 000 kroner, skal saken legges frem for Kunnskapsdepartementet til avgjørelse både i tilfeller hvor institusjonen skal dekke dette innenfor egne budsjettammer eller belaste budsjettkapittel 471, jf. nedenfor.

Erstatning på grunnlag av alminnelige erstatningsregler, med unntak av ansvar i kontraktsforhold og ansvar i forbindelse med statens forretningsdrift, kan belastes Justis- og beredskapsdepartementets budsjett, kap. 471 Statens erstatningsansvar. Hvis vilkårene i Justis- og beredskapsdepartementets (JD) rundskriv G-01/2017 er oppfylt, kan institusjonene belaste på JDs kapittel 471. Siden nettobudsjetterte virksomheter ikke kan belaste direkte på kapittel 471 må slike saker med nødvendig dokumentasjon sendes Kunnskapsdepartementet som vil foreta belastningen. Øvrige utbetalinger av erstatning må virksomheten dekke innenfor egne rammer. Se rundskriv G-01/2017, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/erstatningskrav-motstaten-belastning-av-budsjettkapittel-471-post-71-og-frafall-avforeldelsesinnsigelse/id2548368/>.

Institusjonen har fullmakt til å reise forliksklage, og til å møte i forliksrådet i saker der departementet ellers ville vært part, jf. universitets- og høyskoleloven § 12-2 tredje ledd, jf. første ledd. Dette inkluderer fullmakt til å bruke slike rettsmidler mot avgjørelse som er angitt i tvisteloven § 6-14. Dersom en sak som har vært behandlet i forliksrådet skal behandles for de alminnelige domstolene, vil departementet vurdere å delegere til institusjonene å representere staten også for disse instansene.

Institusjonen har ansvar for juridisk kvalitetssikring av erstatningsrettslige spørsmål før avgjørelse treffes. Departementet forutsetter at institusjonen foretar en grundig vurdering av grunnleggende vilkår for erstatning, dvs. ansvarsgrunnlag, økonomisk tap, årsakssammenheng, påregnelighet og adekvans – og eventuelt om det skal inngås forlik uten å erkjenne ansvar.

Saker av prinsipiell betydning eller saker der det kan være tvil om den juridiske vurderingen, skal forelegges Kunnskapsdepartementet, som vurderer om det er aktuelt å be Regjeringsadvokaten om bistand.

Vedlegg til tildelingsbrev 2023:

Fullmakter 2023 – Institusjoner som forvalter statlig eiendom¹

1 Generelt

Vi viser til bevilgningsreglementet, reglement for økonomistyring i staten, bestemmelser om økonomistyring i staten og virksomhets- og økonomiinstruks for statlige universiteter og høyskoler. For administrative fullmakter viser vi også til særskilte brev og rundskriv. Eventuelle tilskuddsordninger må forvaltes i tråd med regelverket i staten.

Departementet kan når som helst trekke tilbake gitte fullmakter. Fullmaktene medfører ingen innskrenkninger i departementets instruksjonsmyndighet.

2 Budsjettfullmakter

2.1 Vedtak om nettobudsjettering

Stortinget gir ved særskilt vedtak samtykke til unntak fra bruttoprinsippet. Unntaket er bekreftet for 2023 ved at det er gitt nettobevilgning under utgiftspost 50 i budsjett for 2023, jf. Innst. 12 S (2022–2023) og Prop. 1 S (2022–2023).

Stortingsvedtaket innebærer at institusjonen kan disponere eksterne inntekter fullt ut til sitt formål, i tillegg til bevilgning på 50-post. Institusjonen disponerer eventuelt positivt årsresultat og har ansvaret for å dekke eventuelt negativt årsresultat. Institusjonen må følge reglene i Reglement for statlige universiteter og høyskolars oppbygging og anvendelse av ubenyttede bevilgninger (avsetninger), jf. rundskriv F-05-20.

Institusjoner med unntak fra bruttoprinsippet må sørge for at midler fra andre statsinstitusjoner utbetales til institusjonenes arbeidskonti hos kontofører.

2.2 Eiendomsfullmakt

Institusjonen kan i henhold til vedtak II Merinntektsfullmakter nr. 3 i Innst. 12 S (2022–2023), jf. Prop. 1 S (2022–2023), avhende fast eiendom, jf. *Instruks om avhending av statlig eiendom mv.*, og bruke inntekter fra salg av eiendommer til kjøp, vedlikehold og bygging av andre lokaler til undervisnings- og forskningsformål ved samme institusjon.

Institusjonen må legge frem for departementet saker som er av prinsipiell art eller som innebærer større arealendringer.

2.3 Fullmakt til å opprette og eie aksjer i selskaper

Institusjonenes adgang til å opprette selskaper og å kjøpe aksjer i eksisterende selskaper forutsetter at departementet gir institusjonene særskilte fullmakter i henhold til vedtak

---

¹ Universitetet i Oslo, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Universitetet i Bergen, Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet og Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

V Fullmakt for universiteter og høyskoler til å delta i selskap, jf. Innst. 12 S (2022–2023), jf. Prop. 1 S (2022–2023).

Kunnskapsdepartementet gir institusjonen fullmakt til å:

1. opprette nye selskap og delta i selskap som er av faglig interesse for institusjonen
2. bruke overskudd av oppdragsvirksomhet til kapitalinnskudd ved opprettelse av nye selskaper eller ved deltakelse i selskap som er av faglig interesse for institusjonen
3. bruke utbytte fra selskap som institusjonen har kjøpt aksjer i eller etter fullmakt forvalter, til drift av institusjonen eller til kapitalinnskudd
4. bruke inntekt fra salg av aksjer i selskap som institusjonen har ervervet med overskudd fra oppdragsvirksomhet eller etter fullmakt forvalter, til drift av institusjonen eller til kapitalinnskudd.

Institusjonens eierskap i selskaper skal besluttes av styret, som skal kunne godtgjøre at dette er av faglig interesse. Videre skal styret fastsette mål for eierskapet og retningslinjer for forvaltningen, jf. rundskriv F-07-13. Eierskap er ikke en forutsetning for samarbeid eller for at ansatte ved institusjonen kan ha verv som styremedlem i et selskap.

Institusjonen skal legge departementets reglement til grunn ved sin utøvelse av myndighet etter fullmaktene, jf. universitets- og høyskoleloven § 12-4. Institusjonen kan ikke benytte tingsinnskudd eller opprette stiftelser.

3 Administrative fullmakter

3.1 Fullmakt til å forvalte statens eierinteresser

Kunnskapsdepartementet gir institusjonen fullmakt til å forvalte statens eierinteresser, jf. ovennevnte fullmakter. Institusjonen skal legge departementets retningslinjer for forvaltning av statens eierinteresser til grunn. For øvrig viser vi til Meld. St. 6 (2022–2023) *Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap – Statens direkte eierskap i selskaper*.

3.2 Fullmakt til å innkalle til generalforsamling i heleide selskaper

Kunnskapsdepartementet delegerer med dette til institusjonen å innkalle til generalforsamling i aksjeselskap der staten eier alle aksjene, og hvor institusjonen forvalter eierskapet, jf. aksjeloven § 20-5 første ledd.

Fullmakten gjelder for 2022 og kan ikke delegeres videre. Departementet forutsetter at institusjonen holder seg til bestemmelsene i aksjeloven, herunder varsler Riksrevisjonen om generalforsamlinger i aksjeselskap der staten eier alle aksjene, jf. aksjeloven § 20-7.

Institusjonen skal sørge for kjønnsbalanse i styrene i statsaksjeselskaper, jf. aksjeloven § 20-6. Departementet minner om at dette også er et mål i øvrige selskaper der staten eier aksjer.

3.3 Fullmakt til å inngå leieavtaler utover budsjettåret

Instruksen om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor gjelder for inngåelse av avtaler om leie av lokaler i markedet og av statlig utleier. Instruksen gjelder også for byggeprosjekter som inkluderer ombygging og rehabilitering. Instruksen skal sikre god saksforberedelse og styring med bygge- og leiesaker. Det er viktig at alle institusjonene følger bestemmelsene i denne, jf. *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor av 20. januar 2012 nr. 39*, og sist endret ved kongelig resolusjon 13. januar 2017, se følgende lenke: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/instruks-bygge-leie/id670873/>.

I instruksen fremgår det blant annet at leie av lokaler i markedet der summen av fremtidige leieforpliktelser er 100 mill. kroner eller mer, skal forelegges for Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) for uttalelse. Dette innebærer at institusjonen må forelegge saken for Kunnskapsdepartementet, og kan ikke inngå leieavtale før institusjonen har mottatt skriftlig tilbakemelding fra departementet. Statlige virksomheter er pålagt å bruke Statsbygg som rådgiver der summen av fremtidige leieforpliktelser er over 30 mill. kroner, jf. [brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet av 31. januar 2020](#)

Klausul om fremleie ved eventuelt mindre behov for areal skal innarbeides ved inngåelse av nye leiekontrakter. Det er videre en forutsetning at institusjonen nøye vurderer behovet for oppsigelsesklausuler, jf. overnevnte instruks. Hensynet til fremtidig handlefrihet skal veie tungt ved denne vurderingen. Slike vurderinger skal foreligge som en del av grunnlagsmaterialet i den enkelte sak om inngåelse av leieavtaler. Leieavtalen må kunne transporteres til annen statlig virksomhet.

Kunnskapsdepartementet gjør videre oppmerksom på Statsbyggs prosedyrer for håndtering av byggeprosjekter innenfor den statlige ordningen med brukerfinansierte prosjekter. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har utarbeidet *Retningslinjer for behandling av statlige byggeprosjekter der husleien dekkes innenfor gjeldende budsjettammer* som gjelder fra 1. desember 2014, jf. Rundskriv H-11/14: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Retningslinjerkurantprosjekter/id2340398/>

Dette innebærer at brukerfinansierte prosjekter på 50 mill. kroner eller mer må meldes til Kunnskapsdepartementet før institusjonene setter byggesakene i bestilling hos Statsbygg. For disse prosjektene er det en forutsetning at alle kostnader dekkes innenfor uendret bevilgningsnivå for hele avtaleperioden, herunder også flyttekostnader og kostnader til brukerutstyr.

Oppstart av konseptvalgsutredninger må avklares med Kunnskapsdepartementet før de kan settes i bestilling hos Statsbygg eller ev. andre.

3.4 Fullmakt til å inngå forlik, opptre på statens vegne i forliksrådet eller innrømme erstatningsansvar

Institusjonen har fullmakt til å inngå forlik eller innrømme ansvar i saker om erstatning opp til 300 000 kroner. I saker som gjelder erstatning over 300 000 kroner, skal saken legges frem

for departementet til avgjørelse både i tilfeller hvor institusjonen skal dekke dette innenfor egne budsjettrammer eller belaste budsjettkapittel 471, jf. nedenfor.

Erstatning på grunnlag av alminnelige erstatningsregler, med unntak av ansvar i kontraktsforhold og ansvar i forbindelse med statens forretningsdrift, kan belastes Justis- og beredskapsdepartementets budsjett, kap. 471 Statens erstatningsansvar. Hvis vilkårene i Justis- og beredskapsdepartementets (JD) rundskriv G-01/2017 er oppfylt, kan institusjonene belaste på JDs kapittel 471. Siden nettobudsjetterte virksomheter ikke kan belaste direkte på kapittel 471 må slike saker med nødvendig dokumentasjon sendes Kunnskapsdepartementet som vil foreta belastningen. Øvrige utbetalinger av erstatning må virksomheten dekke innenfor egne rammer. Se rundskriv G-01/2017, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/erstatningskrav-motstaten--belastning-av-budsjettkapittel-471-post-71-og-fracfall-avforeldelsesinnsigelse/id2548368/>

Institusjonen har fullmakt til å reise forliksklage, og til å møte i forliksrådet i saker der departementet ellers ville vært part, jf. universitets- og høyskoleloven § 12-2 tredje ledd, jf. første ledd. Dette inkluderer fullmakt til å bruke slike rettsmidler mot avgjørelse som er angitt i tvisteloven § 6-14. Dersom en sak som har vært behandlet i forliksrådet skal behandles for de alminnelige domstolene, vil departementet vurdere å delegere til institusjonene å representere staten også for disse instansene.

Institusjonen har ansvar for juridisk kvalitetssikring av erstatningsrettslige spørsmål før avgjørelse treffes. Departementet forutsetter at institusjonen foretar en grundig vurdering av grunnleggende vilkår for erstatning, dvs. ansvarsgrunnlag, økonomisk tap, årsakssammenheng, påregnelighet og adekvans – og eventuelt om det skal inngås forlik uten å erkjenne ansvar.

Saker av prinsipiell betydning eller saker der det kan være tvil om den juridiske vurderingen, skal forelegges Kunnskapsdepartementet, som vurderer om det er aktuelt å be Regjeringsadvokaten om bistand.

Vedlegg til tildelingsbrev 2023:

Struktur og forventninger til årsrapporten for statlige universiteter og høyskoler

Universiteter og høyskoler skal innen **15. mars 2024** sende årsrapport for 2023 til Kunnskapsdepartementet (postmottak@kd.dep.no) og Database for statistikk om høgre utdanning (dbh@hkdir.no), med kopi til Riksrevisjonen (postmottak@riksrevisjonen.no).

Årsrapporten skal ha følgende struktur, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 1.6.1:

- I. Styrets beretning
- II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III. Årets aktiviteter og resultater
- IV. Styring og kontroll i virksomheten
- V. Vurdering av fremtidsutsikter
- VI. Årsregnskap

Nedenfor følger nærmere krav til innhold i årsrapporten. Årsrapporten skal også inneholde annen informasjon av betydning for departementets styring og oppfølging, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 2.3.3. Vi viser for øvrig til virksomhets- og økonomiinstruks og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ)s [Veiledningsnotat til årsrapport for statlige virksomheter](#). Departementet gjør oppmerksom på at årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettside innen **1. mai 2024**.

Årsrapporten skal være et strategisk dokument som gir god informasjon til departementet om institusjonens resultater, mål og planer. Dokumentet bør vise hva institusjonen har lyktes med, hva som er sentrale utfordringer, og hvordan disse skal møtes. Departementet mener årsrapporten også bør være et viktig dokument for institusjonens egen resultatoppfølging og planlegging.

I. Styrets beretning

Styrets beretning skal signeres av hele styret og skal inneholde:

- styrets overordnede vurdering av samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse for 2023
- kort omtale av sentrale forhold, interne og eksterne, som har hatt betydelig innvirkning på oppnådde resultater
- overordnet fremstilling av de viktigste prioriteringene for årene fremover

Vi anbefaler å begrense omtalen til to sider.

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Hensikten med dette kapitlet er å presentere virksomheten for andre lesere av årsrapporten enn departementet og virksomheten selv. Introduksjonen bør inneholde:

- omtale av virksomhetens departementstilhørighet, tilknytningsform og samfunnsoppdrag
- omtale av lokalisering, toppledelsen og organisasjonsstruktur, gjerne i form av et overordnet organisasjonskart. Vesentlige endringer skal omtales.
- presentasjon av utvalgte hovedtall: antall årsverk, antall registrerte studenter, totale inntekter herunder bevilgning fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer. Det vil for øvrig være hensiktsmessig å vise til at statistikk fremgår i DBH.

Innholdet i og omfanget av del II vil variere i samsvar med virksomhetens egenart, men vi anbefaler at presentasjonen holdes innenfor to sider.

III. Årets aktiviteter og resultater

Dette er kapitlet skal hovedsakelig inneholde resultatrapportering på sektormålene og utviklingsavtalen. Det skal også rapporteres på indikatorer for oppfølging av strukturreformen og samfunns- og effektmål for byggeprosjekter. I tillegg skal kapitlet inneholde rapportering om bruk av særlig tildelte midler. Se nærmere omtale av de ulike delene nedenfor.

Resultatrapportering på sektormålene og utviklingsavtalen

Vi viser til kapittel 2 i tildelingsbrevet for 2023.

Institusjonene skal rapportere om oppfølgingen av målene i utviklingsavtalen og overordnet om hvordan institusjonen bidrar til sektormålene, hvert år. Rapporteringen skal ta hensyn til både ettårig og flerårig perspektiv. Rapporteringen på sektormålene skal være overordnet og kan utgjøre ca. to sider totalt. Utviklingsavtalen skal utgjøre hoveddelen av rapportens del III. Det skal framgå hva som er utviklingen på styringsparametere i utviklingsavtalen sammenlignet med utgangspunktet for avtalen. Departementet forventer en samlet analyse av styringsinformasjon som overordnet belyser måloppnåelse for utviklingsavtalen og institusjonens bidrag til oppnåelsen av sektormålene generelt. Institusjonene kan selv velge hvilken informasjon de vil bruke i analysen.

Vesentlige endringer i resultater, og resultater som institusjonen er særlig fornøyd med og ikke fornøyd med, bør nevnes. Institusjonen skal rapportere på en måte som gir god oversikt og innsikt i institusjonens prioriteringer og utfordringer. Hovedfunn i gjennomførte evalueringer skal omtales.

Rapportering på indikatorer som oppfølging av strukturreformen

Institusjoner som har fått fastsatt måltall for 2025 for et sett av indikatorer i den overordnede gevinstrealiseringsplanen for oppfølging av strukturreformen, må rapportere på utviklingen i indikatorene.

Rapportering på samfunns- og effektmål for byggeprosjekter

Departementet har satt samfunns- og effektmål for større bygge- og rehabiliteringsprosjekter i sektoren. Institusjonene må ta hensyn til disse målene i styringen av og planene for virksomheten og redegjøre for arbeidet med å sikre måloppnåelse. Rapporteringen gjelder avsluttede byggeprosjekter. For byggeprosjekter som fortsatt er i byggefase må institusjonene gjøre rede for hvordan de legger til rette for at byggeprosjektets samfunns- og effektmål vil nås etter at bygget står ferdig.

Rapportering på midler tildelt over andre budsjettkapitler

Institusjoner som får tildelt midler fra Kunnskapsdepartementet også over andre kapitler og poster enn kap. 260 post 50, skal beskrive resultater og måloppnåelse for hvert av disse tiltakene, og bekrefte at midlene er benyttet i samsvar med forutsetningene i tildelingsbrevet. Rapporteringen for hvert tiltak bør ikke overstige en halv side.

Dersom tiltakene ikke er avsluttet tidsnok til å rapportere fullstendig i Årsrapport 2023, må institusjonen gi en foreløpig rapport og redegjøre kort for videre planer med tiltaket. Fullstendig rapport om gjennomføring og resultater må i slike tilfeller gis i Årsrapport 2024. Rapporteringen skal også omfatte tildelinger og føringer for rapportering som omtales i eventuelle supplerende tildelingsbrev som institusjonene mottar i løpet av 2023.

IV. Styling og kontroll i virksomheten

Den første delen av kapittel IV skal inneholde rapportering om styling og kontroll i virksomheten. I den andre delen skal institusjonene rapportere på kravene i tildelingsbrevets kapittel 4.

Del 1: Rapportering om styling og kontroll

Institusjonene skal ha opplegg for styling og kontroll som er tilpasset institusjonens egenart, risiko og vesentlighet. Rapporteringen skal inneholde:

- en beskrivelse av systemet for risikovurdering og at risikovurderingen er gjennomført
- en overordnet vurdering av de største risikoområdene som kan virke inn på evnen til å nå fastsatte mål og resultater.
- en vurdering av om opplegget for styling og kontroll er godt nok til at:
  - fastsatte mål og resultatkrav nås
  - ressursbruken er effektiv
  - lover og regler overholdes
  - resultat- og regnskapsinformasjonen er relevant og pålitelig
  - vesentlig stylingssvikt, feil og mangler avdekkes og håndteres
  - internkontrollen er dokumentert
- en omtale av andre vesentlige forhold departementet må kjenne til
- en omtale og oppfølging av ev. merknader fra Riksrevisjonen. Hvis institusjonen ikke har merknader bes de også om å kommentere dette

Del 2: Rapportering på andre forutsetninger og krav

Institusjonene skal i denne delen rapportere på fellesføringer fra regjeringen og andre krav som framkommer i del 4 i tildelingsbrevet.

Utfyllende kommentarer til rapportering på campusutviklingsplaner og større byggeprosjekter

Institusjonen skal i Årsrapport 2023 rapportere på følgende:

- Webadresse til gjeldende campusutviklingsplan

- Planperiode og hvordan campusutviklingsplanen er knyttet til institusjonens overordnede strategi.
- Institusjoner som ikke har ferdigstilt en campusutviklingsplan, skal vise planlagt tidsplan for revidering eller ferdigstillelse av sin campusutviklingsplan.

- Institusjonen skal følge utredningsinstruksen, Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor og retningslinjene for behandling av brukerfinansierte byggeprosjekter. Før nye byggeprosjekter foreslås, må institusjonene vurdere om behovene kan dekkes innenfor eksisterende bygningsmasse. Institusjonen skal i Årsrapport 2023 rapportere på følgende:
  - Byggeprosjekter som er forutsatt dekket innenfor institusjonens nåværende bevilgning, slik som for eksempel Statsbyggs brukerfinansierte prosjekter, egenfinansierte større og mindre byggeprosjekter eller andre leieprosjekter.
  - Gjennomførte behovsutredninger og risikoanalyser knyttet til fremtidige forpliktelser som følge av byggeprosjektet.

I tillegg skal institusjonene rapportere på:

Oppfølging av Strategi for digital omstilling

Departementet viser til omtale av digitaliseringsstrategien i del 1 i tildelingsbrevet for 2022. Departementet ber om at institusjonene beskriver hvordan de følger opp strategien i samarbeid med HK-dir, Sikt, NOKUT og Forskningsrådet for å nå målene i strategien.

V. Vurdering av fremtidsutsikter

Dette kapitlet skal inneholde den fremtidsrettede delen av årsrapporten. Omtalen skal ta hensyn til både ettårig og flerårig perspektiv og inneholde fremtidsutsikter, planer og større byggeprosjekter.

Omtalen av fremtidsutsikter og planer

Omtalen her bør ta utgangspunkt i institusjonens strategi, profil og egenart samt utviklingsavtalen og vise institusjonens langsiktige ambisjoner. Omtalen bør også berøre hvordan institusjonen vil utvikle samarbeidet med nasjonale og internasjonale aktører. Dersom institusjonen har omfattende campusutviklingsplaner og større byggeprosjekter er det naturlig at det tas med på en overordnet måte. Institusjonen må synliggjøre overordnede prioriteringer og budsjettvirkning av disse. Styrets vedtatte budsjett for 2024 skal presenteres.

VI. Årsregnskap

Dette kapitlet skal inneholde årsregnskapet med noter og ledelseskomentarar undertegnet av styret. Regnskapet skal være i henhold til krav fastsatt i økonomiregelverket, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og de krav Kunnskapsdepartementet har fastsatt. Departementet vil i eget brev angi hvilke frister og krav som vil gjelde for delårsregnskapene og årsregnskapet.

Vedlegg til tildelingsbrev 2023 for statlige universiteter og høyskoler

Veiledning til fremstilling av satsingsforslag for 2025

Tildelingen til statlige universiteter og høyskoler fra Kunnskapsdepartementet under kapittel 260 er i hovedsak en rammefinansiering som gir institusjonene handlingsrom til å prioritere og disponere bevilgningen for å nå de overordnede målene for sektoren og institusjonens egne virksomhetsmål. Universitetene og høyskolene kan sende satsingsforslag for tiltak de vurderer ikke kan dekkes gjennom omprioriteringer innenfor den rammebevilgningen de mottar.

Satsingsforslagene skal nummereres i prioritert rekkefølge og oppsummeres i tabell i begynnelsen av dokumentet, jf. følgende mal for tabell:

Prioritet	Satsingsforslag	2025	2026	2027
1	Eks.1: Prosjekt A	xx mill. kroner	xx mill. kroner	xx mill. kroner
2	Eks.1: Prosjekt B	xx mill. kroner	xx mill. kroner	xx mill. kroner
3	Eks.1: Prosjekt C	xx mill. kroner	xx mill. kroner	xx mill. kroner

Tekstlig omtale av et satsingsforslag skal:

- være på inntil en halv side
- redegjøre for hvordan tiltaket er knyttet til målene for sektoren og institusjonens egne mål og profil
- oppgi beløpet det søkes om
- besvare relevante spørsmål i [utredningsinstruksen](#)

Veiledning til særskilte forslag

1. Forslag til satsinger knyttet til større byggeprosjekter

Eventuelle forslag til satsinger eller innmelding av behov knyttet til større byggeprosjekter forutsetter at behovs- og funksjonsanalyse allerede er gjennomført, jf. [Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor av 20. januar 2012 nr. 39, sist endret 13. januar 2017](#):

Presentasjon av satsingsforslag for byggeprosjekter skal bygge på institusjonenes strategier og campusplaner og inneholde:

- redegjørelse for hvordan prosjektet er knyttet til nasjonale mål og institusjonens egne virksomhetsmål og strategiske prioriteringer
- vurdering av institusjonens eksisterende bygningsmasse og effektiv utnyttelse av denne
- dokumenterte vurderinger av behovet (utredninger og vurderinger institusjonene har gjort), jf. instruksen
- alternative løsninger for å dekke arealbehovet, samt en vurdering av om behovet kan dekkes innenfor institusjonens gjeldende budsjettammer

2. Søknad om midler til studieplasser

Ved eventuell søknad om midler til nye studieplasser skal institusjonene oppgi antall studieplasser (inkludert type, varighet og kategori A-F). Kostnadsanslag er ikke nødvendig.

3. Søknad om endret innplassering av utdanningsprogram

Eventuell søknad om endret innplassering av kategori for eksisterende utdanningsprogram må sendes departementet som en del av institusjonens samlede satsingsforslag. Søknader som sendes utenom institusjonens årlige satsingsforslag behandles ikke.

Vedlegg til tildelingsbrev – Hovedtrekk i styringsdialogen 2023

Tidsfrist	Tema	Kilde
Desember 2022	Mål, styringsparametere, tildelt budsjetttramme for 2023 og andre føringer (Informasjon fra KD)	Tildelingsbrev for 2023
10. februar 2023	Årsregnskap for 2022 til HK-dir ved DBH (Rapportering fra institusjonene)	Brev om regnskap for 2022
15. mars 2023	Årsrapport 2022 og ev. saker til etatsstyringsmøtet (Rapportering fra institusjonene)	Tildelingsbrev for 2022 og 2023
30. mars 2023	Rapportering fra institusjonene til Cristin	Nettsiden til Cristin
Mai – juni 2023	Etatsstyringsmøter (Strategisk dialog mellom institusjon og KD)	Tildelingsbrev for 2023
Juni 2023	Skriftlig tilbakemelding fra KD	Brev til institusjonene
1. juni 2023	Regnskap per 1. tertial 2023 til HK-dir ved DBH (Rapportering fra institusjonene)	Eget brev fra departementet i 2023
1. oktober 2023	Regnskap per 2. tertial 2023 til HK-dir ved DBH (Rapportering fra institusjonene)	Eget brev fra departementet i 2023
Oktober 2023	Mål, styringsparametere, kandidatmåltall og foreløpige budsjetttrammer for 2023, dokumentasjon av finansieringssystemet (Informasjon fra KD)	<i>Orientering om forslag til statsbudsjettet 2024 for universitet og høyskular</i>
1. november 2023	Satsingsforslag for 2025 (Forslag fra institusjonene til KD)	Tildelingsbrev for 2023, jf. vedlegg: <i>Veiledning til fremstilling av satsingsforslag for 2025</i>
Desember 2023	Mål, styringsparametere, tildelt budsjetttramme for 2024 og andre føringer (Informasjon fra KD)	Tildelingsbrev for 2024

Vi viser til fullstendig oversikt over tidsfrister for rapportering av data til HK-dir ved DBH. Krav til datarapporteringen og fristene gjennom året finnes på DBHs nettsider: Database for statistikk om høyere utdanning - DBH (hkdir.no)